



DEVLET HAVA MEYDANLARI İŞLETMESİ  
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ (DHMI)



# 2023

## HAVALİMANI ÜCRET TARİFELERİ REV 01



[www.dhmi.gov.tr](http://www.dhmi.gov.tr)



**2023**  
**DHMİ HAVALİMANI ÜCRET TARİFELERİ**  
**REV 01**

	<b>Tarife</b>	<b>Sayfa</b>
1	Uluslararası Konma ve Konaklama Tarifesi	1
2	İç Hat Konma ve Konaklama Tarifesi	5
3	Yolcu Servis Tarifesi	9
4	Emniyet Tedbiri Tarifesi	11
5	Uçak / Araç Yönlendirme Tarifesi	12
6	Havalimanı Çalışma Saatinin Uzatılması Tarifesi	13
7	Yolcu Köprüsü Hizmetleri Tarifesi	15
8	Yer Hizmetleri Tarifesi	17
9	Çalışma Ruhsatları Tarifesi	19
10	Akaryakıt İkmali İmtiyazı Tarifesi	23
11	Apron Araç Özel Plakası Tarifesi	24
12	Giriş Kartları Tarifesi	27
13	İletişim Sistemleri Tarifesi	30
14	Elektrik, Su, Atıksu, Isıtma-Soğutma ve Havalandırma Tarifesi	32
15	Araç, Gereç ve Malzeme Tahsis Tarifesi	36
16	Terminal Yer Tahsis Tarifesi	39
17	Arazi ve Diğer Binalar Yer Tahsis Tarifesi	41
18	Telekomünikasyon Sistemleri Yer Tahsis ve Altyapı Geçiş Hakkı Tarifesi	43
19	Check-in - Transit Kontuar, Kiosk ve Karşılama Bankoları Tarifesi	45
20	Uçuş Bilgi Sistemi Monitör Kullanımı Tarifesi	47
21	Otopark Tarifesi	48
22	Fotoğraf ve Film Çekim Tarifesi	50
23	Havacılık Bilgi Hizmetleri (AIS) Yayınları Tarifesi	51
24	Genel Havacılık Terminali Tarifesi	53
25	Genel Havacılık Terminali Yer Tahsis Tarifesi	55

Yürürlük: 2023 DHMİ Havalimanı Revize Ücret Tarifeleri 25/08/2023'ten itibaren yürürlüğe girer.

Yeni Ücret Tarifelerinin yürürlüğe konulmasına kadar yürürlükte kalır.

Yürütme: Bu Tarifeler DHMİ Genel Müdürlüğü tarafından yürütülür.

Hazırlayan: DHMİ Genel Müdürlüğü Pazarlama ve Ticaret Dairesi Başkanlığı



## 2023 ULUSLARARASI KONMA VE KONAKLAMA TARİFESİ

### 1. KAPSAM:

DHMİ tarafından işletilen havalimanlarını uluslararası uçuş amacıyla kullanan Türk ve yabancı tescilli tüm hava araçlarına verilen konma, konaklama, yaklaşma ve aydınlatma hizmetlerine ilişkin tarifeyi ve uygulama esaslarını kapsar.

### 2. TARİFE TABLOLARI:

**1. Grup Havalimanları:** İstanbul Atatürk, Ankara Esenboğa, Antalya, İzmir Adnan Menderes, Muğla Dalaman, Muğla Milas Bodrum, Adana, Erzurum, Gaziantep, Hatay, Kayseri, Samsun Çarşamba ve Trabzon

**2. Grup Havalimanları:** Balıkesir Koca Seyit, Bursa Yenişehir, Çanakkale, Denizli Çardak, Diyarbakır, Elazığ, Erzincan, Isparta, Kahramanmaraş, Kapadokya, Kars, Kocaeli, Konya, Malatya, Ordu Giresun, Rize Artvin, Sinop, Sivas, Şanlıurfa GAP, Tekirdağ Çorlu, Tokat, Van ile geçici hudut kapısı olan Adıyaman, Ağrı, Amasya Merzifon, Batman, Bingöl, Iğdır, Kastamonu, Mardin, Muş, Siirt, Şırnak, Uşak ve yıl içinde uluslararası trafiğe açılacak havalimanları

#### a. Uluslararası Konma Tarifesi:

		Konma	
		Hava aracı	
A		B	C
		Havalimanları	
Konma Sayısı*		1.Grup	2.Grup
		Euro / Ton	
1	0-2.000	9,92	6,17
2	2.001-4.000	9,51	5,89
3	4.001 ve üzeri	8,94	5,60

(\*) Havayolu taşıyıcısı tarafından yıl içinde tüm havalimanlarına gerçekleştirilen toplam dış hat konma sayısına göre tablodaki ücretler alınır. Kademeler arasındaki geçiş, hava yolu şirketinin ulaştığı konma sayısına göre müteakip aybaşından itibaren gerçekleşecek uçuşlara uygulanır. Konma sayıları, her yıl 31 Aralık'ta sıfırlanır. Dönemsel indirim uygulanırken tablonun 1.satırındaki ücretler esas alınır.

#### b. Uluslararası Konaklama, Yaklaşma ve Aydınlatma Tarifesi:

		Konaklama (24 saat)		Yaklaşma (VFR Dahil)	Aydınlatma
		A	B	C	D
		Havalimanları		(Her bir Konma)	(Her bir Konma ve Kalkış)
		1.Grup	2.Grup		
		Euro / Ton		Euro	
1	3,06	1,53	55,60	61,16	

### 3. UYGULAMA ESASLARI:

a. Konma ve konaklama ücretleri, hava aracının Tescil Sertifikasında ve/veya Gürültü Sertifikasında kayıtlı azami kalkış ağırlığı / kütlesi üzerinden hesaplanır. Söz konusu belgelerin bulunmaması halinde Yolcu ve Yük Bildirimi (Load and Trim Sheet) esas alınır. Hesaplama ton kesirleri 1.000 kg'a tamamlanır. Azami kalkış ağırlığı / kütlesi 20 ton ve altında olan hava araçlarının azami kalkış ağırlığı / kütlesi 20 ton olarak hesaplanır.

b. Konaklama; hava aracının piste teker koymasıyla başlar, motor çalıştırma izni verilmesiyle biter. Konaklama süresinin iki saat ve altında olması halinde konaklama ücreti alınmaz. Konaklama süresinin iki saati aşması halinde iniş saati esas alınarak izleyen her 24 saat için 2.b tablosundaki konaklama ücreti alınır.

Hava aracının kalkış için her türlü işlemi tamamlanmış ve kalkış izni istenilmiş olmasına rağmen, kalkışın DHMİ Hava Trafik Kontrol Birimi tarafından geciktirilmesi durumunda, geciktirilen süre için konaklama ücreti alınmaz.

Antalya, Muğla Dalaman ve Muğla Milas Bodrum Havalimanlarında 01 Mayıs – 31 Ekim tarihleri arasında 24 saati geçen ikinci konaklamada %200, üçüncü konaklamada %300 zamlı ücret uygulanır.

Üç gün üzeri konaklamalarda, konaklama süresinin tamamına %500 zamlı ücret uygulanır.



## 2023 ULUSLARARASI KONMA VE KONAKLAMA TARİFESİ

- c. Tarifeli/tarifesiz yolcu uçaklarına uluslararası trafiğe açık havalimanlarında 01 Ocak – 30 Nisan ile 01 Kasım-31 Aralık tarihleri arasında konma ücretinin %50'si uygulanır.
- ç. Ticari hava taşıyıcısı niteliği bulunan, ama trafik hakkı bulunmayan (yolcu ve yük indirip bindirmeyen); yakıt ikmali, gümrük işlemleri, uçucu ekip değişikliği, uçucu ekip dinlenmesi (24 saati aşmamak kaydıyla) vb. teknik iniş permisi bulunan hava araçlarına konma ve konaklama ücretlerinin %50'si uygulanır. Teknik iniş nedeniyle %50 indirim uygulanan hizmetler için dönemsel indirim ilaveten uygulanmaz. Teknik inişe neden olan hususun ortadan kalkmasından hemen sonra kalkış yapmayan hava araçlarının konaklamaya devam ettirilmesi durumunda, konma ve konaklama ücretleri indirimsiz uygulanır.
- d. Aydınlatma ücreti, mevsimler ve görüş durumuna göre aydınlatma sistemlerinin çalıştığı saatlerdeki her konma ve kalkış için ayrı ayrı uygulanır. Türk tescilli hava araçları için aydınlatma hizmetinin verildiği uçuş yönüne göre (iç hat / dış hat) ücreti alınır. Aydınlatma ücreti, kule kayıtlarındaki iniş – kalkış (peşin tahsilata tabi ise uçuş planı) saatlerine göre alınır.
- e. Türk tescilli hava araçlarının dış hat dönüşlerinde, iniş yaptıkları ilk havalimanında dış hat konma ve yaklaşma ücretleri alınır.
- f. Yabancı hava taşıyıcılarına ait hava araçlarının yurt içinde yaptığı uçuşlar yurt dışı uçuş olarak değerlendirilir ve buna göre ücret alınır.
- g. Sivil havacılıkla ilgili sportif, festival vb. organizasyonlar için özel olarak Türkiye'ye gelen hava araçlarına, Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü'nden permi alınması ve ticari hava taşıyıcısı niteliği olmaması şartlarıyla; ilk üç günde bu tarifedeki ücretler uygulanmaz. İzleyen günlerde ise tarifedeki ücretlerin %25'i uygulanır.
- ğ. Uluslararası ve ulusal siyasi, askeri ve sivil havacılık otoritelerince veya mahkemelerce kalkışına izin verilmeyen hava araçlarına, havalimanında uygun yer olması durumunda DHMİ Havalimanı Otoritesince gösterilen alanda konaklama yapılması kaydıyla, uçuş yasak süresi boyunca 3.b. maddesindeki zamlı konaklama ücretleri uygulanmaz.
- h. DHMİ'ce işletilmeyen, Kuvvet Komutanlıklarınca işletilen havalimanlarında, ilgili Kuvvet Komutanlığınca belirlenecek konma, konaklama ve buna bağlı diğer ücretler uygulanır. Söz konusu havalimanlarına yapılan seferlerdeki konma, konaklama, aydınlatma ve yaklaşma ücretleri kalkış havalimanında uçuş planına göre tahakkuk ettirilir.
- ı. Tescilden terkin edilen veya işleticinin arzusu ve iradesi dışında kaza kırım, yangın vb. sonucu uçuş kabiliyetini kaybetmesi nedeniyle zorunlu konaklayan hava araçlarına ait konaklama ücreti, olayın meydana geldiği tarihten itibaren 30 gün içinde hava aracının DHMİ Havalimanı Otoritesince belirtilen atıl alana veya ilan edilmiş park sahası dışındaki alana çekilmesi kaydıyla; olayın meydana geldiği tarihten itibaren atıl alana çekildiği tarihe kadar Tarifede belirtilen hükümler aynen uygulanır. Hava aracının 30 günlük süre içinde DHMİ Havalimanı Otoritesinin gösterdiği atıl alana veya ilan edilmiş park sahası dışındaki alana çekilmesinden sonra konaklama ücretinin %25'i alınır. Konaklama ücretinin hesaplanmasında tarifedeki diğer indirim ve zamlı uygulamalar dikkate alınmaz. Kanuni işlemlerin tamamlanmasını müteakip, (Sivil Havacılık Genel Müdürlüğüne bildirilen tescilden terkin tarihi esas alınır.) en geç altı ay içinde kaldırılmaması halinde, bedeli hava aracı sahibi veya işleticisi şirketten alınmak kaydıyla, Genel Müdürlüğümüz söz konusu hava aracını kaldırmaya / kaldırtmaya yetkilidir.
- i. Meteorolojik nedenler veya havalimanı sistemlerinde / hizmetlerindeki aksaklıktan dolayı, planlanan iniş havalimanına inemeyerek bir başka havalimanına iniş yapan hava araçlarından tarifedeki ücretler alınır. Ancak, bilahare planlanan havalimanına devam edilmesi durumunda, uçuşun tamamlandığı havalimanında ve ilk iniş yapılan havalimanındaki inişe ilişkin (yaklaşma, konma ve aydınlatma) ücretlerin %50'si alınır.
- j. Peşin tahsilata tabi hava araçlarının, ücretlerini peşin olarak ödemelerini müteakiben Hava Trafik Müdürlüğü / Birimi ile koordineli olarak kalkışlarına müsaade edilir.
- k. Tarifede birim fiyatları düşüren birden fazla indirim olması durumunda; aynı hizmet kalemindeki indirimlerden sadece oransal olarak en büyüğü uygulanır.
- l. Ücretlendirmelerde, Sivil Havacılık Genel Müdürlüğünden alınan permide yer alan uçuş amacı esas alınır.
- m. Hangar ve Hangar Önü Konaklamaları:
- 1) **Özel hangarlar;**
- a) Hangar içinde;
- (1) Özel hangar işletmecisinin kendi hava araçlarından konaklama ücreti alınmaz.
- (2) Diğer gerçek veya tüzel kişilere ait hava araçlarından konaklama ücreti alınır.
- b) Hangar önünde;
- Hangar önündeki apron alanının, hangar kiracısına tahsisli alan olması, kirasının ödenmesi ve bu alanın özel apron olarak kendisi tarafından inşa edilmesi koşuluyla;
- (1) Özel hangar işletmecisinin kendi hava araçlarından konaklama ücreti alınmaz.
- (2) Diğer gerçek veya tüzel kişilere ait hava araçlarından konaklama ücreti alınır.



## 2023 ULUSLARARASI KONMA VE KONAKLAMA TARİFESİ

- (3) Özel hangar işletmecisi tarafından hangar içinde ve hangar kiracısına tahsisli alanda kendisi tarafından inşa edilmiş özel apronda park eden tüm hava araçları, hangar içi ve hangar önünde olmak üzere günlük olarak DHMİ'ye ayrı ayrı beyan edilir. Hangar işletmecisinin beyanı DHMİ tarafından kontrol edilerek onaylanır.

Kira sözleşmesinde varsa konaklamaya ilişkin özel hükümler uygulanır.

### 2) Teknik bakım onarım hangarı ile bakım yetkisi bulunan özel hangarlar;

#### a) Hangar içinde;

- (1) Hangarı kiralayan şirket ve / veya kurucusu olan şirketin hava araçlarından konaklama ücreti alınmaz.
- (2) Diğer gerçek veya tüzel kişilere ait hava araçlarının bakım ve onarım (motor ve çıkış testleri, hangar içinde yapılamayan kontroller, parça bekleme vb. durumlar) için park eden hava araçlarından konaklama ücreti alınmaz.
- (3) Diğer gerçek veya tüzel kişilere ait hava araçlarının bakım onarım amacı dışında park etmesi halinde konaklama ücreti alınır.

#### b) Hangar önünde;

Hangar önündeki apron alanının, hangar kiracısına tahsisli alan olması, kirasının ödenmesi ve bu alanın özel apron olarak kendisi tarafından inşa edilmesi koşuluyla;

- (1) Hangarı kiralayan şirket ve / veya kurucusu olan şirketin hava araçlarından konaklama ücreti alınmaz.
- (2) Bakım ve onarım (motor ve çıkış testleri, hangar içinde yapılamayan kontroller, parça bekleme vb. durumlar) için park eden hava araçlarından konaklama ücreti alınmaz.
- (3) Bakım onarım yapılan, bakım ve parça bekleyen, bakımı bitmesine rağmen park etmeye devam eden tüm hava araçları, hangar işletmecisi tarafından hangar içi ve hangar önünde olmak üzere günlük olarak DHMİ'ye ayrı ayrı beyan edilir. Hangar işletmecisinin beyanı DHMİ tarafından kontrol edilerek onaylanır.
- (4) Bakım-onarım yapılmadığı halde ve / veya bakım onarımının bitmesini müteakiben hangar içinde ya da önünde park etmeye devam eden diğer gerçek veya tüzel kişilere ait hava aracının, bakım-onarım için beklediği yönünde beyan edildiğinin tespit edilmesi durumunda, iniş tarihinden itibaren tüm park süresince konaklama ücreti alınır.

Kira sözleşmesinde varsa konaklamaya ilişkin özel hükümler uygulanır.

### n. Aşağıda belirtilen şartlarda bu tarife uygulanmaz;

- (1) Arama ve kurtarma, doğal afetler veya insani yardım amaçlı; yardım malzemesi ve personeli ile afetzedeleri ve refakatlerini taşıyan hava araçlarına,
- (2) Resmi ziyaret yapan Devlet Başkanlarını taşıyan hava araçlarına,
- (3) Ülkemiz kamu kurum / kuruluşlarına ait hava araçlarına (Devlet / vakıf üniversitelerinin hava araçları ile kamu kurum ve kuruluşlarının hizmet alım sözleşmeleri kapsamında kullanılan hava araçları hariç),
- (4) Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığınca tarife uygulanmaması bildirilen hava araçlarına,
- (5) Kalkış havalimanına geri dönen hava araçlarına (Konaklamanın yirmi dört saati aşması durumunda, iniş saatinden itibaren konaklama ücreti alınır.),
- (6) Meteorolojik nedenler veya havalimanı sistemlerinde / hizmetlerindeki aksaklıktan dolayı; kalkış yapamayan hava araçlarının uçuş engelinin olduğu süredeki konaklama ücretine,
- (7) Tecrübe ve hava aracının test edilmesi amacıyla yapılan uçuşlara (önceden havalimanı otoritesine haber verilmesi ve kalkış / iniş havalimanının aynı olması şartlarıyla / konaklama hariç),
- (8) Uçuş esnasında acil hastalık nedeniyle iniş yapan hava araçlarına,
- (9) Ülkemize askeri yardım malzemesi taşıyan hava araçlarına,
- (10) Mütakabiliyet şartıyla yabancı devletlerin askeri hava araçlarına,

### 4. ÜCRETLERİN ÖDENMESİ:

- a. Bu tarifede belirtilen ücretlerin tahakkuk ve fatura edilmesinde DHMİ Pazarlama ve Ticaret Yönergesi esasları, tahsilatlarda ise DHMİ Tahsilat Yönetmeliği esasları uygulanır.
- b. Yerli hava taşıyıcılarının yabancı tescilli hava aracı kiralarak kendi yolcularını taşımaları durumunda, Tarifedeki ücretler hava aracını kiralayan yerli hava taşıyıcısı tarafından DHMİ'ye ödenir.
- c. Geliş ve gidiş hava yolu şirketinin farklı olması durumunda; yaklaşma, konma ve iniş aydınlatma ücretleri gelen hava yolu şirketinden, konaklama ve kalkış aydınlatma ücreti giden hava yolu şirketinden alınır.

Konaklama süreci içinde tescil değiştirilmesi halinde konaklama ücretinin tescil değiştirme tarihinden önceki kısmı gelen havayolu şirketinden, tescil değiştirme tarihinden sonraki kısmı ise giden havayolu şirketinden alınır.





## 2023 ULUSLARARASI KONMA VE KONAKLAMA TARİFESİ

- ç. Banka aracılığıyla yapılan ödemelerde; banka komisyonu, havale ücreti vb. her türlü masraf ödemeyi yapan tarafından karşılanır.
- d. Bu gelir unsuru 3065 Sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu'nun 13. maddesi gereğince KDV'den istisna olmakla beraber, aynı Kanun maddesi gereğince, KDV hariç 100.-TL'nin altında kalan fatura tutarlarına KDV ilave edilir. İstisna tutarında bir değişiklik olması halinde buna göre işlem tesis edilir.



## 2023 İÇ HAT KONMA VE KONAKLAMA TARİFESİ

### 1. KAPSAM:

DHMİ tarafından işletilen havalimanlarını iç hat uçuş amacıyla kullanan yerli hava taşıyıcılarının, Türk tescilli veya yabancı tescilli kiralık hava araçlarına uygulanacak konma, konaklama, aydınlatma ve yaklaşma hizmetlerine ilişkin tarifeyi ve uygulama esaslarını kapsar.

### 2. TARİFE TABLOSU:

#### a. İç Hat Konma, Konaklama, Aydınlatma ve Yaklaşma Tarifesi:

	Havalimanları	Konma TL/Ton	Konaklama (24 Saat) TL / Ton	Aydınlatma TL	Yaklaşma TL
	A	B	C	D	E
				Her bir Konma ve Kalkış	Her bir Konma
1	Ankara Esenboğa, Antalya, İzmir Adnan Menderes, Muğla Dalaman, Muğla Milas Bodrum, Adana, Diyarbakır, Elazığ, Erzurum, Gaziantep, Hatay, Kayseri, Konya, Ordu-Giresun, Samsun-Çarşamba, Trabzon ve Van	9,63	<i>01 Mayıs - 31 Ekim tarihleri arası</i> 1, 2 gün   3 gün ve üzeri 2,97   11,81 <i>01 Ocak - 30 Nisan , 01 Kasım - 31 Aralık tarihleri arası</i> 2,97	135,38	
2	İstanbul Atatürk	9,63	<i>01 Ocak-31 Aralık tarihleri arası</i> 2,97	135,38	
3	Adıyaman, Ağrı, Amasya Merzifon, Balıkesir Koca Seyit, Balıkesir Merkez, Batman, Bingöl, Bursa Yenişehir, Çanakkale, Çanakkale Gökçeada, Denizli Çardak, Erzincan, Hakkari Yüksekova, Iğdır, Isparta, Kahramanmaraş, Kapadokya, Kars, Kastamonu, Kocaeli, Malatya, Mardin, Muş, Rize Artvin, Siirt, Sinop, Sivas, Şanlıurfa GAP, Şırnak, Tekirdağ Çorlu, Tokat, Uşak ve yıl içinde trafiğe açılacak havalimanları	5,99	<i>01 Ocak-31 Aralık tarihleri arası</i> 1,48	56,19	53,96

#### b. İstanbul Atatürk Havalimanı Heliport Tarifesi:

1	Konma (Her bir Konma)	Hafta içi (1, 2, 3, 4, 5. Günler)		Hafta sonu (6, 7. Günler) ve Resmi Tatiller	
		07:00 – 17:00 saatleri arasında	17:01 – 06:59 saatleri arasında		
		TL			
		226	349	349	
2	Konaklama	Konaklama Süresi			
		0 - 30 Dakika	30 Dakika -2 Saat	2 – 4 Saat	4 Saat ve üzeri (Her bir Saat)
		TL			
		0	279	559	697

### 3. UYGULAMA ESASLARI:

a. Konma ve konaklama ücretleri hava aracının Tescil Sertifikasında ve/veya Gürültü Sertifikasında kayıtlı azami kalkış ağırlığı / kütlesi üzerinden hesaplanır. Söz konusu belgelerin bulunmaması halinde Yolcu ve Yük Bildirimi (Load and Trim Sheet) esas alınır. Hesaplama ton kesirleri 1.000



## 2023 İÇ HAT KONMA VE KONAKLAMA TARİFESİ

- kg'a tamamlanır. Azami kalkış ağırlığı / kütlesi 20 ton ve altında olan hava araçlarının azami kalkış ağırlığı/kütlesi 20 ton olarak hesaplanır. (Sportif havacılık amaçlı ve uçuş eğitimi yapan uçuş okullarının hava araçları hariç)
- b. Konaklama; hava aracının piste teker koyması ile başlar, motor çalıştırma izni verilmesiyle biter. Konaklama süresinin iki saat ve altında olması halinde konaklama ücreti alınmaz. Konaklama süresinin iki saati aşması halinde iniş saati esas alınarak izleyen her 24 saat için 2.a tablosundaki konaklama ücreti alınır.  
Hava aracının kalkış için her türlü işlemi tamamlanmış ve kalkış izni istenilmiş olmasına rağmen, kalkışın DHMİ Hava Trafik Kontrol Birimi tarafından geciktirilmesi durumunda, geciktirilen süre için konaklama ücreti alınmaz.  
Üç gün üzeri konaklamalarda, konaklama süresinin tamamına 2.a tablosundaki üç gün ve üzeri için belirlenen ücret uygulanır.
- c. Yerli hava taşıyıcılarının, yurt dışından ülkemize yapılan uçuşlarında hava aracının havalimanına inişini müteakiben millileşmiş olması nedeniyle, "iç hat konaklama ücreti" alınır.
- ç. Türkiye'de yerleşik kamu kurum ve kuruluşlarınca kiralanan yabancı tescilli hava araçlarının, Türkiye'ye ilk girişlerini müteakiben yapacakları uçuşlara; Sivil Havacılık Genel Müdürlüğünden permi alınması kaydıyla "İç Hat Konma ve Konaklama Tarifesi" uygulanır.
- d. Türk tescilli hava araçlarının, yabancı havayolu şirketleri tarafından kiralınması durumunda bakım amacıyla yapılan konaklamalarda sadece bakım süresince iç hat konaklama ücreti tahakkuk ettirilir.
- e. Sivil havacılıkla ilgili sportif, festival vb. organizasyonlara katılan hava araçlarına, Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü'nden permi alınması ve ticari hava taşıyıcısı niteliği olmaması şartlarıyla; ilk üç günde bu Tarifedeki ücretler uygulanmaz. İzleyen günlerde ise Tarifedeki ücretlerin %25'i uygulanır.
- f. Sportif havacılık amaçlı uçuş gerçekleştiren hava araçlarına, Sivil Havacılık Genel Müdürlüğünden permi alınması ve ticari hava taşıyıcısı niteliği olmaması şartlarıyla, tarifedeki ücretlerin %20'si uygulanır.
- g. Aydınlatma ücreti, mevsimler ve görüş durumuna göre aydınlatma sistemlerinin çalıştığı saatlerdeki her konma ve kalkış için ayrı ayrı uygulanır. Türk tescilli hava araçları için aydınlatma hizmetinin verildiği uçuş yönüne göre (iç hat / dış hat) ücreti alınır. Aydınlatma ücreti, kule kayıtlarındaki iniş – kalkış (peşin tahsilata tabi ise uçuş planı) saatlerine göre alınır.
- ğ. DHMİ'ce işletilmeyen, Kuvvet Komutanlıklarınca işletilen havalimanlarında, ilgili Kuvvet Komutanlığınca belirlenecek konma, konaklama ve buna bağlı diğer ücretler uygulanır. Söz konusu havalimanlarına yapılan seferlerdeki konma, konaklama, aydınlatma ve yaklaşma ücretleri kalkış havalimanında uçuş planına göre tahakkuk ettirilir.
- h. Bakanlık ve diğer ilgili kurum ve kuruluşlardan gerekli müsaadeleri alınan uçuş okullarının pilot yetiştirmek üzere eğitim uçuşu yapan hava araçlarının; uçuş öncesi DHMİ'ye haber verilmesi, hava aracında uçuş ekibi ve öğrenci dışında yolcu bulunmaması, kalkış ve iniş havalimanının aynı olması şartlarıyla;  
İstanbul Atatürk, Ankara Esenboğa, Antalya, İzmir Adnan Menderes, Muğla Dalaman, Muğla Milas Bodrum, Adana, Erzurum, Gaziantep ve Trabzon Havalimanlarında yapılan her bir "touch and go" için konma ücreti, diğer havalimanlarında yapılan her bir "touch and go" için konma ücretinin %10'u alınır. "Touch and Go"nun tamamlanmasını müteakip son iniş için tarifedeki konma ücreti alınır.
- i. Tescilden terkin edilen veya işleticinin arzusu ve iradesi dışında kaza kırım, yangın vb. sonucu uçuş kabiliyetini kaybetmesi nedeniyle zorunlu konaklayan hava araçlarına ait konaklama ücreti, olayın meydana geldiği tarihten itibaren 30 gün içinde hava aracının DHMİ Havalimanı Otoritesince belirtilen atıl alana veya ilan edilmiş park sahası dışındaki alana çekilmesi kaydıyla; olayın meydana geldiği tarihten itibaren atıl alana çekildiği tarihe kadar Tarifede belirtilen hükümler aynen uygulanır. Hava aracının 30 günlük süre içinde DHMİ Havalimanı Otoritesinin gösterdiği atıl alana veya ilan edilmiş park sahası dışındaki alana çekilmesinden sonra konaklama ücretinin %25'i alınır. Konaklama ücretinin hesaplanmasında tarifedeki diğer indirim ve zamlı uygulamalar dikkate alınmaz. Kanuni işlemlerin tamamlanmasını müteakip, (Sivil Havacılık Genel Müdürlüğünce bildirilen tescilden terkin tarihi esas alınır.) hava aracının en geç altı ay içinde kaldırılmaması halinde, bedeli hava aracı sahibi veya işleticisi şirketten alınmak kaydıyla, Genel Müdürlüğümüz söz konusu hava aracını kaldırmaya / kaldırtmaya yetkilidir.
- ii. Meteorolojik nedenler veya havalimanı sistemlerinde / hizmetlerindeki aksaklıktan dolayı, planlanan iniş havalimanına inemeyerek bir başka havalimanına iniş yapan hava araçlarından tarifedeki ücretler alınır. Ancak, bilahare planlanan havalimanına devam edilmesi durumunda, uçuşun tamamlandığı havalimanında ve ilk iniş yapılan havalimanındaki inişe ilişkin (yaklaşma, konma ve aydınlatma) ücretlerin %50'si alınır.
- j. Uluslararası ve ulusal siyasi, askeri ve sivil havacılık otoritelerince veya mahkemelerce kalkışına izin verilmeyen hava araçlarına, havalimanında uygun yer olması durumunda DHMİ Havalimanı Otoritesince gösterilen alanda konaklama yapılması kaydıyla, uçuş yasak süresi boyunca katlı konaklama ücretleri uygulanmaz.





## 2023 İÇ HAT KONMA VE KONAKLAMA TARİFESİ

- k. Peşin tahsilata tabi hava araçları ücretlerini peşin olarak ödemelerini müteakiben, Hava Trafik Müdürlüğü / Birimi ile koordineli olarak kalkışlarına müsaade edilir.
- l. Tarifede birim fiyatları düşüren birden fazla indirim olması durumunda; aynı hizmet kalemindeki indirimlerden sadece oransal olarak en büyüğü uygulanır.
- m. Ücretlendirmelerde, Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü'nden alınan permide yer alan uçuş amacı esas alınır.
- n. Hangar ve Hangar Önü Konaklamaları:
- 1) **Özel hangarlar;**
- a) Hangar içinde;
- (1) Özel hangar işletmecisinin kendi hava araçlarından konaklama ücreti alınmaz.
- (2) Diğer gerçek veya tüzel kişilere ait hava araçlarından konaklama ücreti alınır.
- b) Hangar önünde;
- Hangar önündeki apron alanının, hangar kiracısına tahsisli alan olması, kirasının ödenmesi ve bu alanın özel apron olarak kendisi tarafından inşa edilmesi koşuluyla;
- (1) Özel hangar işletmecisinin kendi hava araçlarından konaklama ücreti alınmaz.
- (2) Diğer gerçek veya tüzel kişilere ait hava araçlarından konaklama ücreti alınır.
- (3) Özel hangar işletmecisi tarafından hangar içinde ve hangar kiracısına tahsisli alanda kendisi tarafından inşa edilmiş özel apronda park eden tüm hava araçları, hangar içi ve hangar önünde olmak üzere günlük olarak DHMİ'ye ayrı ayrı beyan edilir. Hangar işletmecisinin beyanı DHMİ tarafından kontrol edilerek onaylanır.
- Kira sözleşmesinde varsa konaklamaya ilişkin özel hükümler uygulanır.
- 2) **Teknik bakım onarım hangarı ile bakım yetkisi bulunan özel hangarlar;**
- a) Hangar içinde;
- (1) Hangarı kiralayan şirket ve / veya kurucusu olan şirketin hava araçlarından konaklama ücreti alınmaz.
- (2) Diğer gerçek veya tüzel kişilere ait hava araçlarının bakım ve onarım (motor ve çıkış testleri, hangar içinde yapılamayan kontroller, parça bekleme vb. durumlar) için park eden hava araçlarından konaklama ücreti alınmaz.
- (3) Diğer gerçek veya tüzel kişilere ait hava araçlarının bakım onarım amacı dışında park etmesi halinde konaklama ücreti alınır.
- b) Hangar önünde;
- Hangar önündeki apron alanının, hangar kiracısına tahsisli alan olması, kirasının ödenmesi ve bu alanın özel apron olarak kendisi tarafından inşa edilmesi koşuluyla;
- (1) Hangarı kiralayan şirket ve / veya kurucusu olan şirketin hava araçlarından konaklama ücreti alınmaz.
- (2) Bakım ve onarım (motor ve çıkış testleri, hangar içinde yapılamayan kontroller, parça bekleme vb. durumlar) için park eden hava araçlarından konaklama ücreti alınmaz.
- (3) Bakım onarım yapılan, bakım ve parça bekleyen, bakımı bitmesine rağmen park etmeye devam eden tüm hava araçları, hangar işletmecisi tarafından hangar içi ve hangar önünde olmak üzere günlük olarak DHMİ'ye ayrı ayrı beyan edilir. Hangar işletmecisinin beyanı DHMİ tarafından kontrol edilerek onaylanır.
- (4) Bakım-onarım yapılmadığı halde ve / veya bakım onarımının bitmesini müteakiben hangar içinde ya da önünde park etmeye devam eden diğer gerçek veya tüzel kişilere ait hava aracının, bakım-onarım için beklediği yönünde beyan edildiğinin tespit edilmesi durumunda, iniş tarihinden itibaren tüm park süresince konaklama ücreti alınır.
- Kira sözleşmesinde varsa konaklamaya ilişkin özel hükümler uygulanır.
- o. Aşağıda belirtilen şartlarda bu tarife uygulanmaz;
- (1) Arama ve kurtarma, doğal afetler veya insani yardım amaçlı; yardım malzemesi ve personeli ile afetzedeleri ve refakatlerini taşıyan hava araçlarına,
- (2) Resmi ziyaret yapan Devlet Başkanlarını taşıyan hava araçlarına,
- (3) Ülkemiz kamu kurum / kuruluşlarına ait hava araçlarına (Devlet / vakıf üniversitelerinin hava araçları ile kamu kurum ve kuruluşlarının hizmet alım sözleşmeleri kapsamında kullanılan hava araçları hariç),
- (4) Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığınca tarife uygulanmaması bildirilen hava araçlarına,
- (5) Kalkış havalimanına geri dönen hava araçlarına (Konaklamanın yirmi dört saati aşması durumunda, iniş saatinden itibaren konaklama ücreti alınır.),
- (6) Meteorolojik nedenler veya havalimanı sistemlerinde / hizmetlerindeki aksaklıktan dolayı; kalkış yapamayan hava araçlarının uçuş engelinin olduğu süredeki konaklama ücretine,
- (7) Tecrübe ve hava aracının test edilmesi amacıyla yapılan uçuşlara (önceden havalimanı otoritesine haber verilmesi ve kalkış/iniş havalimanının aynı olması şartlarıyla / konaklama hariç),
- (8) Uçuş esnasında acil hastalık nedeniyle iniş yapan hava araçlarına,



## 2023 İÇ HAT KONMA VE KONAKLAMA TARİFESİ

(9) Ticari amaçla sefer yapmayan Türk Hava Kurumu hava araçlarına,

### 4. ÜCRETLERİN ÖDENMESİ:

- a. Bu tarifede belirtilen ücretlerin tahakkuk ve fatura edilmesinde DHMİ Pazarlama ve Ticaret Yönergesi esasları, tahsilatlarda ise DHMİ Tahsilat Yönetmeliği esasları uygulanır.
- b. Yerli hava taşıyıcılarının, yabancı tescilli hava aracı kiralarak kendi yolcularını taşımaları durumunda, Tarifedeki ücretler hava aracını kiralayan yerli hava taşıyıcısı tarafından DHMİ'ye ödenir.
- c. Geliş ve gidiş hava yolu şirketinin farklı olması durumunda; yaklaşma, konma ve iniş aydınlatma ücretleri gelen hava yolu şirketinden, konaklama ve kalkış aydınlatma ücreti giden hava yolu şirketinden alınır.  
Konaklama süreci içinde tescil değiştirilmesi halinde konaklama ücretinin tescil değiştirme tarihinden önceki kısmı gelen havayolu şirketinden, tescil değiştirme tarihinden sonraki kısmı ise giden havayolu şirketinden alınır.
- ç. Banka aracılığıyla yapılan ödemelerde; banka komisyonu, havale ücreti vb. her türlü masraf ödemeyi yapan tarafından karşılanır.
- d. Bu gelir unsuru 3065 Sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu'nun 13. maddesi gereğince KDV'den istisna olmakla beraber, aynı Kanun maddesi gereğince, KDV hariç 100.-TL'nin altında kalan fatura tutarlarına KDV ilave edilir. İstisna tutarında bir değişiklik olması halinde buna göre işlem tesis edilir.



## 2023 YOLCU SERVİS TARİFESİ

### 1. KAPSAM:

DHMİ tarafından işletilen havalimanı terminallerinde giden yolculara verilen hizmet ve sağlanan kolaylıklara ilişkin tarifeyi ve uygulama esaslarını kapsar.

### 2. TARİFE TABLOSU:

#### a. Dış Hat Yolcu Servis Tarifesi:

	Havalimanları	Dış Hat Yolcu Servis		Dış Hat Yolcu Güvenlik
		A	B	C
		01 Ocak - 30 Nisan 01 Kasım -31 Aralık tarihleri arası	01 Mayıs - 31 Ekim tarihleri arası	01 Ocak – 31 Aralık tarihleri arası
		Euro		
1	Adana, Erzurum, Gaziantep, Hatay, Kayseri, Konya, Samsun Çarşamba ve Trabzon	5,21	10,43	3,00
2	Adıyaman, Ağrı, Amasya Merzifon, Balıkesir Koca Seyit, Batman, Bingöl, Bursa Yenişehir, Çanakkale, Denizli Çardak, Diyarbakır, Elazığ, Erzincan, Iğdır, Isparta, Kahramanmaraş, Kapadokya, Kars, Kastamonu, Kocaeli, Malatya, Mardin, Muş, Ordu Giresun, Siirt, Sinop, Sivas, Şanlıurfa GAP, Şırnak, Tekirdağ Çorlu, Tokat, Uşak, Van ve yıl içinde dış hat trafiğine açılacak havalimanları	4,17	8,34	1,00

#### b. İç Hat Yolcu Servis Tarifesi:

	Havalimanları	İç Hat Yolcu Servis	İç Hat Yolcu Güvenlik
		B	C
		TL	
1	Adana, Diyarbakır, Erzurum, Gaziantep, Kayseri, Samsun-Çarşamba, Trabzon, Van	16,94	3,39
2	Adıyaman, Ağrı, Amasya Merzifon, Balıkesir Koca Seyit, Balıkesir Merkez, Batman, Bingöl, Bursa Yenişehir, Çanakkale, Çanakkale Gökçeada, Denizli Çardak, Elazığ, Erzincan, Hakkari Yüksekova, Hatay, Iğdır, Isparta, Kahramanmaraş, Kapadokya, Kars, Kastamonu, Kocaeli, Konya, Malatya, Mardin, Muş, Ordu Giresun, Rize Artvin, Siirt, Sinop, Sivas, Şanlıurfa GAP, Şırnak, Tekirdağ Çorlu, Tokat, Uşak ve yıl içinde hizmete açılacak havalimanları	11,29	1,13



## 2023 YOLCU SERVİS TARİFESİ

### 3. UYGULAMA ESASLARI:

- a. Giden her bir yolcu için bağlantılı uçuş olduğuna bakılmaksızın gidiş yönüne göre Dış Hat – İç Hat Yolcu Servis Ücreti ve Dış hat – İç Hat Yolcu Güvenlik ücreti alınır.
- b. Giden her bir PetC (kabinde taşınan evcil hayvan) için yolcu servis ücretinin %30'u ve Avih (Uçak altı bagajda taşınan evcil hayvan) için yolcu servis ücretinin %50'si oranında ücret alınır.
- c. Yabancı hava taşıyıcılarına ait hava araçlarının yurt içinde yaptığı uçuşlar yurt dışı uçuş olarak değerlendirilir ve buna göre ücret alınır.
- ç. Ücretlendirmede; hava taşıyıcıları veya anlaşma yaptıkları yer hizmet kuruluşlarının DHMİ'ye vereceği Yolcu ve Yük Bildirimi (Load and Trim Sheet) veya diğer ilgili belgelerdeki beyanları esas alınır.
- d. Tarifede birim fiyatları düşüren birden fazla indirim olması durumunda; indirimlerden sadece oransal olarak en büyüğü uygulanır.
- e. DHMİ'ce işletilmeyen, Kuvvet Komutanlıklarınca işletilen havalimanlarında ilgili Kuvvet Komutanlığınca bildirilen yolcu sayısı esas alınarak, söz konusu havalimanlarından yapılan uçuşa ilişkin yolcu servis ücreti iniş havalimanında tahakkuk ve tahsil edilir.
- f. Aşağıda belirtilen şartlarda bu tarife uygulanmaz;
  - (1) Arama ve kurtarma, doğal afetler veya insani yardım amaçlı; yardım malzemesi ve personeli ile afetzedeleri ve refakatlerini taşıyan hava araçlarının yolcularına,
  - (2) Resmi ziyaret yapan Devlet Başkanlarını taşıyan özel hava araçlarının yolcularına,
  - (3) Ülkemiz kamu kurum / kuruluşlarına ait hava araçlarının yolcularına (Devlet / vakıf üniversitelerinin hava araçları ile kamu kurum ve kuruluşlarının hizmet alım sözleşmeleri kapsamında kullanılan hava araçlarının yolcuları hariç),
  - (4) Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığınca tarife uygulanmaması bildirilen hava araçlarının yolcularına,
  - (5) Kalkış havalimanına geri dönerek, yeniden kalkış yapan hava araçlarının yolcularına,
  - (6) Teknik iniş yapan hava araçlarının yolcularına (Türkiye'ye giriş yapsalar dahi teknik iniş süresince muaf tutulurlar),
  - (7) Meteorolojik nedenlerle veya havalimanı sistemlerinde / hizmetlerindeki aksaklıktan dolayı; iniş havalimanına inemeyip bir başka havalimanına iniş yapan ve sonrasında kalkış yaptığı DHMİ havalimanına geri dönecek veya planlanan asıl iniş yapacağı DHMİ Havalimanına gidecek hava araçlarının yolcularına,
  - (8) Mütekabiliyet şartıyla yabancı devletlerin askeri hava araçlarının yolcularına,
  - (9) Mütekabiliyet şartıyla yabancı devletlerin diplomatik statülü mensuplarına,
  - (10) İki yaşından küçük (iki yaş dahil) yolculara,
  - (11) Hava yolu taşıyıcılarının ekip listesinde yer alan uçuş ekibi (pilot, uçuş mühendisi, kabin görevlisi ve teknisyen) ile yedek ekibine
  - (12) Uçuşun devamında uçağı teslim alacak veya teslim ederek pas biletle göreve giden-dönen uçucu ekibe.

### 4. ÜCRETLERİN ÖDENMESİ:

- a. Bu tarifede belirtilen ücretlerin tahakkuk ve fatura edilmesinde DHMİ Pazarlama ve Ticaret Yönergesi esasları, tahsilatlarda ise DHMİ Tahsilat Yönetmeliği esasları uygulanır.
- b. Bu tarifede belirtilen ücretler hava yolu taşıyıcıları tarafından DHMİ'ye ödenir.
- c. Banka aracılığıyla yapılan ödemelerde; banka komisyonu, havale ücreti vb. her türlü masraf ödemeyi yapan tarafından karşılanır.
- ç. Bu gelir unsuru 3065 Sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu'nun 13. maddesi gereğince KDV'den istisna olmakla beraber, 113 seri nolu KDV Genel Tebliği gereğince, her bir hava taşıma aracında seyahat eden yolculara ait toplam yolcu servis ücretinin 100.-TL'nin altında olması halinde KDV ilave edilerek fatura edilir. İstisna tutarında bir değişiklik olması halinde buna göre işlem tesis edilir.



## 2023 EMNİYET TEDBİRİ TARİFESİ

### 1. KAPSAM:

DHMİ tarafından işletilen havalimanlarında, hava araçlarına ARFF (Airport Rescue and Fire Fighting-Havalimanı Kurtarma ve Yangınla Mücadele) birimi tarafından yangın söndürme aracı ve ekibiyle verilen emniyet tedbiri hizmetlerine ilişkin tarifeyi ve uygulama esaslarını kapsar.

### 2. TARİFE TABLOSU:

	Havalimanı	Uluslararası Seferler	İç Hat Seferler
	A	B	C
		Euro / Saat	TL / Saat
1	Tüm Havalimanları	104,25	388

### 3. UYGULAMA ESASLARI:

- Akaryakıt ikmali yapılan ve içinde yolcu bulunan hava araçlarına emniyet tedbiri hizmeti alınması zorunludur.
- Emniyet tedbiri ücreti, yerli hava yolu şirketlerinin hava aracının gidiş yönüne (iç veya dış hat) göre alınır.
- Emniyet tedbiri hizmetinin ilk verilişinde bir saatlik tam ücret alınır. Bir saatin aşılması durumunda, ilave olarak her 30 dakika için tablodaki ücretin ½'si alınır.
- Kamu kurum/kuruluşlarınca kiralanan yabancı tescilli hava araçlarına, Sivil Havacılık Genel Müdürlüğünden permi alınması kaydıyla, Türkiye'ye ilk girişlerini müteakiben Tablonun C sütunundaki "iç hat" ücreti uygulanır.
- Aşağıda belirtilen şartlarda bu tarife uygulanmaz;
  - Arama ve kurtarma, doğal afetler veya insani yardım amaçlı; yardım malzemesi ve personeli ile afetzedeleri ve refakatlerini taşıyan hava araçlarına,
  - Devlet Başkanlarını taşıyan hava araçlarına,
  - Ülkemiz kamu kurum / kuruluşlarına ait hava araçlarına (Devlet / vakıf üniversitelerinin hava araçları ile kamu kurum ve kuruluşlarının hizmet alım sözleşmeleri kapsamında kullanılan hava araçları hariç),
  - Mütekabiliyet şartıyla yabancı devletlerin askeri hava araçlarına,
  - Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığınca tarife uygulanmaması bildirilen hava araçlarına,
  - Hava araçlarına her türlü acil durumlarda verilen emniyet tedbiri hizmetlerinde.

### 4. ÜCRETLERİN ÖDENMESİ:

- Bu tarifede belirtilen ücretlerin tahakkuk ve fatura edilmesinde DHMİ Pazarlama ve Ticaret Yönergesi esasları, tahsilatlarda ise DHMİ Tahsilat Yönetmeliği esasları uygulanır.
- Banka aracılığıyla yapılan ödemelerde; banka komisyonu, havale ücreti vb. her türlü masraf ödemeyi yapan tarafından karşılanır.
- Bu gelir unsuru 3065 Sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu'nun 13. maddesi gereğince KDV'den istisna olmakla beraber, aynı Kanun maddesi gereğince, KDV hariç 100.-TL'nin altında kalan fatura tutarlarına KDV ilave edilir. İstisna tutarında bir değişiklik olması halinde buna göre işlem tesis edilir.





## 2023 UÇAK / ARAÇ YÖNLENDİRME TARİFESİ

### 1. KAPSAM:

DHMİ tarafından işletilen havalimanlarının PAT (pist, apron, taksiyolu) sahalarında, hava aracı ve kara taşıtlarına araçla verilen yönlendirme (follow-me) hizmetlerine ilişkin tarifeyi ve uygulama esaslarını kapsar.

### 2. TARİFE TABLOSU:

#### a. Hava Araçları Tarifesi:

	Havalimanı	Uluslararası Seferler	İç Hat Seferler
	A	B	C
		Euro	TL
1	Tüm Havalimanları	29,19	51

#### b. Kara Taşıtları Tarifesi:

	Kara Taşıtları	Dış Hatlara Açık Havalimanları	Diğer Havalimanları (Geçici Hudut Kapıları dahil)
	A	B	C
		TL	
1	Hizmet verilen her bir araç başına	147	76

### 3. UYGULAMA ESASLARI:

- Bu tarifenin uygulanmasında "SHY-22 Havalimanları Yer Hizmetleri Yönetmeliği" ile "DHMİ Havalimanları Follow-me ve Marshalling Hizmetleri Yönergesi" hükümleri geçerlidir.
- PAT sahalarında güvenlik yönünden aşağıdaki durumlarda yönlendirme (follow-me) hizmeti zorunludur:
  - Havalimanları PAT sahaları içinde yanıcı, parlayıcı ve patlayıcı madde taşıyan hava araçları ile bu hava araçlarına yükleme-boşaltma yapan kara taşıtlarına,
  - Geçici apron araç özel plakalı kara taşıtlarından, kritik yerlerden geçerek hava aracı başına ulaşacak olanlara DHMİ Havalimanı Otoritesinin talimatıyla,
- Aşağıda belirtilen şartlarda bu tarife uygulanmaz:
  - Arama ve kurtarma, doğal afetler veya insani yardım amaçlı; yardım malzemesi ve personeli ile afetzedeleri ve refakatlerini taşıyan hava araçlarına,
  - Resmi ziyaret yapan Devlet Başkanlarını taşıyan hava araçlarına,
  - Ülkemiz kamu kurum / kuruluşlarına ait hava araçlarına (Devlet / vakıf üniversitelerinin hava araçları ile kamu kurum ve kuruluşlarının hizmet alım sözleşmeleri kapsamında kullanılan hava araçları hariç),
  - Ticari niteliği bulunmayan kamu kurum ve kuruluşlarının kara taşıtlarına,
  - Mütekabiliyet şartıyla yabancı devletlerin askeri hava araçlarına,
  - Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığınca tarife uygulanmaması bildirilen hava araçlarına,
  - Ticari hava taşıyıcısı niteliği bulunmayan, sivil havacılıkla ilgili sportif amaçlarla özel olarak Türkiye'ye gelen hava araçlarına,
  - Cenaze ve hasta nakil araçlarına.

### 4. ÜCRETLERİN ÖDENMESİ:

- Bu tarifiede belirtilen ücretlerin tahakkuk ve fatura edilmesinde DHMİ Pazarlama ve Ticaret Yönergesi esasları, tahsilatlarda ise DHMİ Tahsilat Yönetmeliği esasları uygulanır.
- Banka aracılığıyla yapılan ödemelerde; banka komisyonu, havale ücreti vb. her türlü masraf ödemeyi yapan tarafından karşılanır.
- Bu gelir unsuru 3065 Sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu'nun 13. maddesi gereğince KDV'den istisna olmakla beraber, aynı Kanun maddesi gereğince, KDV hariç 100.-TL'nin altında kalan fatura tutarlarına KDV ilave edilir. İstisna tutarında bir değişiklik olması halinde buna göre işlem tesis edilir.



## 2023 HAVALİMANI ÇALIŞMA SAATİNİN UZATILMASI TARİFESİ

### 1. KAPSAM:

DHMI tarafından işletilen havalimanlarına, havalimanının uçuş operasyonları için açık olduğu çalışma gün ve saatleri dışında uçuş yapan hava araçlarına uygulanacak havalimanının çalışma saatinin uzatılmasına ve / veya havalimanının açılmasına ilişkin tarifeyi ve uygulama esaslarını kapsar.

### 2. TARİFE TABLOSU:

		Dış Hat	İç Hat
	A	B	C
		Euro	TL
1	Havalimanları	367	1.434

### 3. UYGULAMA ESASLARI:

- Havalimanı Çalışma Saatinin Uzatılması ücreti; Havalimanının uçuş operasyonları için "www.dhmi.gov.tr" DHMI web sitesinde ilan edilmiş operasyon çalışma gün ve saatleri dışında; rötör, ek sefer veya inilmese dahi yedek havalimanı olarak açılmasının istenmesi durumunda, çalışma saatinin uzatılmasını isteyen ve / veya bu uzatmadan yararlanan her hava taşıyıcısından, Konma ve Konaklama Tarifesindeki ücretlere ilaveten alınır.
- Havalimanı çalışma saatinin uzatılmasında hava aracının gelişi için iniş saati, gidişi için motor çalıştırma saati esas alınır.
- Havalimanı çalışma saatinin uzatılması talepleri, "www.dhmi.gov.tr" DHMI Web sitesindeki Havalimanı Çalışma Saatlerine ilişkin uygulama esaslarına göre yapılır.
- Gerçekleşen uçuş için;
  - Hava aracının iniş veya kalkışının tek yönünde havalimanının kapalı olması durumunda tarife tablosunda belirlenen ücret alınır,
  - Hava aracının iniş ve kalkışının her ikisinde de havalimanının kapalı olması durumunda tarife tablosunda belirlenen ücret %100 zamlı olarak tahakkuk ettirilir,
  - Hava aracının inişi ile kalkışı arasındaki sürenin 3 (üç) saatten fazla olması ve bu süre boyunca havalimanının kapalı olması durumunda tarife tablosundaki ücret %150 zamlı olarak uygulanır.
- Havalimanının kapalı olduğu saatler için talep edilen iniş / kalkışların havalimanının açık olduğu saatlerde gerçekleşmesi halinde tablodaki ücret alınır.
- Havalimanı çalışma saatinin uzatılması talebi ile gerçekleşen uçuş zamanı arasında farklılık olması durumunda, aşan her bir saat için tablodaki ücretin %10'u ilaveten alınır. Aşan sürelerin hesaplanmasında bir saat ve altındaki süreler bir saat olarak alınır.
- Havalimanı çalışma saatinin uzatılmasına ilişkin iptal talebinin bildirilmemesi veya açılış saatinden sonra bildirilmesi durumunda, tablodaki havalimanı çalışma ücreti %100 zamlı olarak tahakkuk ettirilir.
- Havalimanına gelişi ya da gidişi havalimanından birisi yurt dışı olan hava aracından, "Dış Hat Havalimanı Çalışma Saatinin Uzatılması" ücreti alınır.
- Uzatmayı isteyen hava taşıyıcısına ait birden fazla hava aracının havalimanı çalışma saatinin uzatılmasından yararlanması durumunda, her bir hava aracı için tablodaki ücretler ayrı ayrı alınır.
- Ücretlendirmelerde, Sivil Havacılık Genel Müdürlüğünden alınan permide yer alan uçuş amacı esas alınır.
- Aşağıda belirtilen şartlarda bu tarife uygulanmaz;
  - Arama ve kurtarma, doğal afetler veya insani yardım amaçlı; yardım malzemesi ve personeli ile afetzedeleri ve refakatlerini taşıyan hava araçlarına,
  - Resmi ziyaret yapan Devlet Başkanlarını taşıyan hava araçlarına,
  - Ülkemize askeri yardım malzemesi taşıyan hava araçlarına,
  - Ülkemiz kamu kurum / kuruluşlarına ait hava araçlarına (Devlet / vakıf üniversitelerinin hava araçları ile kamu kurum ve kuruluşlarının hizmet alım sözleşmeleri kapsamında kullanılan hava araçları hariç),
  - Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığınca tarife uygulanmaması bildirilen hava araçlarına,
  - Mütekabiliyet şartıyla yabancı devletlerin askeri hava araçlarına,
  - Resmi makamların isteği üzerine veya teknik nedenlerle kalkış havalimanına geri dönen hava araçlarına,



## 2023 HAVALİMANI ÇALIŞMA SAATİNİN UZATILMASI TARİFESİ

- (8) Meteorolojik nedenlerle veya havalimanı sistemlerinde / hizmetlerindeki aksaklıktan dolayı; kalkış yapamayan (uçuş engelinin olduğu süreyle sınırlı) veya kalkış havalimanına geri dönen hava araçlarına,
- (9) Uçuş esnasında acil hastalık nedeniyle iniş yapan hava araçlarına,
- (10) Güvenlik, gümrük, resmi makamların sürdürdüğü işlemler nedeniyle gecikme veya aksaklıklarından kaynaklanacak sürelerde,

#### 4. ÜCRETLERİN ÖDENMESİ:

- a. Bu tarifede belirtilen ücretlerin tahakkuk ve fatura edilmesinde DHMİ Pazarlama ve Ticaret Yönergesi esasları, tahsilatlarda ise DHMİ Tahsilat Yönetmeliği esasları uygulanır.
- b. Yerli hava taşıyıcılarının yabancı tescilli hava aracı kiralayarak kendi yolcularını taşımaları durumunda, Tarifedeki ücretler hava aracını kiralayan yerli hava taşıyıcısı tarafından DHMİ'ne ödenir.
- c. Banka aracılığıyla yapılan ödemelerde; banka komisyonu, havale ücreti vb. her türlü masraf ödemeyi yapan tarafından karşılanır.
- ç. Bu gelir unsuru 3065 Sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu'nun 13. maddesi gereğince KDV'den istisna olmakla beraber, aynı Kanun maddesi gereğince, KDV hariç 100.-TL'nin altında kalan fatura tutarlarına KDV ilave edilir. İstisna tutarında bir değişiklik olması halinde buna göre işlem tesis edilir.



## 2023 YOLCU KÖPRÜSÜ HİZMETLERİ TARİFESİ

### 1. KAPSAM:

DHMI tarafından işletilen havalimanlarında ve terminal binalarında bulunan yolcu köprülerine yanaşan hava araçlarına, Havalimanları Yolcu Köprüleri İşletme Yönergesi doğrultusunda DHMI tarafından verilen yolcu köprüsü, 400 Hz elektrik, ısıtma-soğutma havalandırma hizmeti (PCA) ve su hizmetlerine ilişkin tarifeyi ve uygulama esaslarını kapsar.

### 2. TARİFE TABLOSU:

	Hava aracının azami kalkış ağırlığı / kütlesi	Yolcu Köprüsü (30 dakika)		400 Hz Elektrik (Her bir dakika)		PCA (Her bir dakika)		Su (Her bir kullanım)	
		A	B	C	D	E	F	G	H
		İç Hat	Dış Hat	İç Hat	Dış Hat	İç Hat	Dış Hat	İç Hat	Dış Hat
		TL	Euro	TL	Euro	TL	Euro	TL	Euro
1	0 - 50 ton	177	47,26	6,40	1,67	2,56	0,56	77	18,07
2	51 - 75 ton	241	61,16						
3	76 - 106 ton	293	77,84						
4	107 - 152 ton	388	101,47			4,38	0,90		
5	153 - 212 ton	555	145,95						
6	213 - 300 ton	659	172,36			5,12	1,18	115	29,19
7	301 ton ve üzeri	732	194,60						

### 3. UYGULAMA ESASLARI:

- Yolcu köprüsü hizmetleri ücretleri, hava aracının Tescil Sertifikasında ve/veya Gürültü Sertifikasında kayıtlı olan azami kalkış ağırlığı üzerinden hesaplanır. Söz konusu belgelerin bulunmaması halinde Yolcu ve Yük Bildirimi (Load and Trim Sheet) esas alınır. Hesaplama ton kesirleri 1.000 kg.'a tamamlanır.
- Tarife tablosundaki ücretler hava aracının gidiş yönüne göre iç hat / dış hat olarak alınır.
- Yolcu köprüsü hizmeti süresi, uçağın park etmesiyle başlar ve geriye itme (push-back) başladığında biter.
- Yolcu Köprüsü ücreti, tabloda belirtilen yarım saatlik ücret üzerinden her bir yarım saat için hesaplanır. Yarım saatin altındaki süreler, yarım saat olarak esas alınır. Köprüde kalış süresinin bir saati aşması durumunda ilk 15 dakika için ücret alınmaz.
- Köprüde kalış süresi azami iki saattir. Bu sürenin aşılması halinde, aşılacak her yarım saat için yolcu köprüsü ücreti %25 zamlı uygulanır. Ancak köprüye son uçuş olarak gelen hava araçlarının, köprü hizmet süresi bitiminden sonra kendi isteği veya açık park pozisyonunun müsait olmaması nedeniyle zorunlu olarak köprüde yatmaya kalması / bırakılması halinde, yatmaya kalınan süre için köprü ücretinin %50'si uygulanır.
- Teknik iniş yapan veya kalkış noktasından köprülü park sahasına geri dönüş yapan ya da hava aracının köprüden geriye itme (push-back) ile ayrıldığı anda oluşacak teknik arıza nedeniyle köprüyü bloke eden hava araçlarına yolcu köprüsü ücretinin %70'i uygulanır.
- Ticari hava taşıyıcısı niteliği bulunmayan, turistik veya sivil havacılıkla ilgili sportif amaçlarla özel olarak Türkiye'ye gelen, yük, posta veya yolcu alıp indirmeyen hava araçlarına ve bu hava araçları kapsamında olup teknik iniş yapanlardan yolcu köprüsü ücretinin %50'si alınır.
- Yolcu köprüsünün müsait olması halinde, köprüde normal kalış süresinden önce köprüye yanaşmış olan ancak köprü hizmeti almaksızın bekleyen hava araçlarına, normal kalış süresinden önceki süre için, Yolcu Köprüsü ücretinin %25'i uygulanır.
- Yolcu köprüsünde verilen 400 Hz elektrik ve ısıtma-soğutma havalandırma hizmeti (PCA) ücreti, kullanım süresine göre alınır.
- Yolcu Köprüsünde hava aracına sağlanan 400 Hz elektrik ve PCA hizmeti süresi, sistemlerin hava aracına bağlanmasıyla başlar ve hava aracından alınmasıyla biter. 400 Hz elektrik / PCA ihtiyacının çift kablo / havalandırma kanalı bağlanarak karşılanması durumunda 400 Hz elektrik / PCA ücreti % 50, üç kablo / havalandırma kanalı bağlanarak karşılanması durumunda %100, dört kablo / havalandırma kanalı bağlanarak karşılanması durumunda ise %150 zamlı uygulanır.



## 2023 YOLCU KÖPRÜSÜ HİZMETLERİ TARİFESİ

- i. 400 Hz elektrik, PCA ve su hizmetlerine ilişkin ücretler sistemden faydalanma karşılığı alınır. 400 Hz elektrik, PCA ve su sistemlerinin faal olmasına rağmen, söz konusu hizmetlerin DHMİ'den alınmaması, hizmetin başka yerden alınması durumunda da ücret tahakkuk ettirilir.
  - i. Aşağıda belirtilen şartlarda bu tarife uygulanmaz;
    - (1) Arama ve kurtarma, doğal afetler veya insani yardım amaçlı; yardım malzemesi ve personeli ile afetzedeleri ve refakatlerini taşıyan hava araçlarına,
    - (2) Resmi ziyaret yapan Devlet Başkanlarını taşıyan hava araçlarına,
    - (3) Ülkemiz kamu kurum / kuruluşlarına ait hava araçlarına (Devlet / vakıf üniversitelerinin hava araçları ile kamu kurum ve kuruluşlarının hizmet alım sözleşmeleri kapsamında kullanılan hava araçları hariç),
    - (4) Mütekabiliyet şartıyla yabancı devletlerin askeri hava araçlarına,
    - (5) Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığınca tarife uygulanmaması bildirilen hava araçlarına,
    - (6) Meteorolojik nedenlerle kalkış yapamayan veya herhangi bir diğer nedenle havalimanının trafiğe kapalı olması durumunda iki saati aşan süre için hava aracına ait köprü ücreti,
    - (7) Hava yolu taşıyıcısı tüm işlemleri bitirerek motor çalıştırma izni istemesine rağmen, kule tarafından motor çalıştırma izni verilmemesi nedeniyle köprüde kalış süresinin iki saati aşması durumunda, aşan süre için.
4. ÜCRETLERİN ÖDENMESİ:
- a. Bu tarifede belirtilen ücretlerin tahakkuk ve fatura edilmesinde DHMİ Pazarlama ve Ticaret Yönergesi esasları, tahsilatlarda ise DHMİ Tahsilat Yönetmeliği esasları uygulanır.
  - b. Banka aracılığıyla yapılan ödemelerde; banka komisyonu, havale ücreti vb. her türlü masraf ödemeyi yapan tarafından karşılanır.
  - c. Bu tarifede belirtilen ücretler hizmet verilen havayolu kuruluşu veya temsilcisinden tahsil edilir.
  - ç. Geliş ve gidiş hava yolu şirketinin farklı olması durumunda, köprü ücreti gidiş uçuş numarasının ait olduğu şirketten alınır.
  - d. Bu gelir unsuru 3065 Sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu'nun 13. maddesi gereğince KDV'den istisna olmakla beraber, aynı Kanun maddesi gereğince, KDV hariç 100.-TL'nin altında kalan fatura tutarlarına KDV ilave edilir. İstisna tutarında bir değişiklik olması halinde buna göre işlem tesis edilir.





## 2023 YER HİZMETLERİ TARİFESİ

### 1. KAPSAM:

SHY-22 Havalimanları Yer Hizmetleri Yönetmeliğinde atfedildiği üzere, uluslararası sefer yapan hava araçlarına yer hizmeti veren A, B, C ve D grubu çalışma ruhsatına sahip yer hizmeti kuruluşlarının, uluslararası sefer düzenleyen ve SHY-22 Yönetmeliğinde izin verilen yer hizmetlerini kendileri için yapan hava taşıyıcılarının ve SHY-22 Yönetmeliğinde izin verilen özel durumlarda yer hizmetlerini bir diğer hava taşıyıcısı için yapan hava taşıyıcıları ile SHY- 145 yetki belgesine sahip uçak hat bakım hizmeti veren kuruluşların DHMİ tarafından işletilmekte olan havalimanlarında hizmet yapabilme hakkı karşılığı olarak DHMİ'ye ödeyecekleri tarifeyi ve uygulama esaslarını kapsar.

### 2. TARİFE TABLOLARI:

#### a. Yolcu Hava Araçları Tarifesi:

	Koltuk Kapasitesi	Zorunlu Hizmetler				Uçak Hat Bakım	Uçuş Operasyon	İkram Servis	Temsil	Gözetim ve Yönetim
		Yolcu Hizmetleri	Yük Kontrolü ve Haberleşme	Ramp	Kargo ve Posta					
		Euro								
	A	B	C	D	E	F	G	H	İ	J
1	1 - 50	9,73	2,78	11,12	4,17	5,56	8,34	4,17	8,34	8,34
2	51 - 100	23,63	2,78	31,97	13,90	8,34	8,34	6,95	8,34	8,34
3	101 - 150	54,21	5,56	65,33	27,80	8,34	8,34	13,90	8,34	8,34
4	151 - 200	68,11	5,56	83,40	37,53	15,29	8,34	22,24	8,34	8,34
5	201 - 250	93,13	9,73	107,03	45,87	22,24	8,34	29,19	8,34	8,34
6	251 - 300	107,03	9,73	130,66	54,21	29,19	8,34	31,97	8,34	8,34
7	301 - 350	120,93	9,73	143,17	69,50	33,36	8,34	37,53	8,34	8,34
8	351 ve üzeri	137,61	11,12	170,97	73,67	38,92	8,34	43,09	8,34	8,34

#### b. Kargo Hava Araçları Tarifesi:

	Hava Aracının Azami Kalkış Ağırlığı / Kütlesi (ton)	Zorunlu Hizmetler			Uçak Hat Bakım	Uçuş Operasyon	Temsil	Gözetim ve Yönetim
		Yük Kontrolü ve Haberleşme	Ramp	Kargo ve Posta				
		Euro						
	A	B	C	D	E	F	G	H
1	1 - 25	2,78	15,29	6,95	5,56	8,34	8,34	8,34
2	26 - 50	4,17	37,53	16,68	6,95	8,34	8,34	8,34
3	51 - 75	5,56	84,79	36,14	18,07	8,34	8,34	8,34
4	76 - 100	6,95	101,47	44,48	22,24	8,34	8,34	8,34
5	101 - 150	8,34	129,27	55,60	29,19	8,34	8,34	8,34
6	151 - 200	9,73	143,17	69,50	31,97	8,34	8,34	8,34
7	201 - 300	11,12	166,80	70,89	38,92	8,34	8,34	8,34
8	301 ve üzeri	12,51	212,67	91,74	45,87	8,34	8,34	8,34

### 3. UYGULAMA ESASLARI:

- Bu tarifenin uygulanmasında "SHY-22 Havalimanları Yer Hizmetleri Yönetmeliği" hükümleri geçerlidir. SHY-22 Yönetmeliğinde yıl içinde değişiklik yapılması durumunda, yapılan değişiklikler aynen uygulanır.
- Yolcu hava araçları koltuk kapasitesi, kargo hava araçları da azami kalkış ağırlığı üzerinden sınıflandırılmıştır. Kargo hava araçlarının azami kalkış ağırlıklarına ilişkin ton kesirleri 1.000 kg'a tamamlanır.
- 01 Ocak – 30 Nisan ile 01 Kasım – 31 Aralık tarihleri arasında 2.a. Yolcu Hava Araçları Tarife Tablosundaki ücretlerin %50'si uygulanır.
- Yerli hava taşıyıcılarının yurt içinden yurt dışına ve yurt dışından yurt içine yaptıkları seferlerde tarifenin 2.a. ve 2.b. tablosundaki ücretlerin %50'si (tek yön) uygulanır. (Tek yön uygulaması, bu tarifedeki belirli tarihleri içeren dönemsel indirimlere ilaveten uygulanır.)
- İniş ve kalkışın her ikisinde de yolcusu bulunmayan seferlerde Yolcu Hizmetleri ücreti alınmaz. Tek yön uygulamasında, uçağın yurt dışı uçuşunun boş olması (hava aracında ücrete tabi yolcu olmaması) halinde Yolcu Hizmetleri ücreti alınmaz.



## 2023 YER HİZMETLERİ TARİFESİ

- e. Yapılması veya yaptırılması zorunlu olan yer hizmet türlerinden (Ramp, Yolcu Hizmetleri, Yük Kontrolü ve Haberleşme, Kargo ve Posta) herhangi birisinin kısmen yapılması durumunda, hizmetin tamamı verilmiş sayıldığından, o hizmet türü için belirlenen ücret tam olarak alınır.
- f. Yolcu ve kargo hava araçlarında taşınan kargo için (posta, yolcu bagajı ve yolcu beraberliği eşya hariç) kargo yükleme, boşaltma ve apronda taşınması hizmetleri için DHMİ'ye ton başına 5,56-Euro ödenir. Hesaplama ton kesirleri aylık toplamda bir üst tona tamamlanır. (Tarifeyi düşüren indirimler uygulanmaz.)
- g. Uçak özel güvenlik hizmet ve denetimi kuruluşlarından, hava yolu taşıyıcılarına düzenlenen fatura bedeli üzerinden %2 ücret alınır. (Tarifeyi düşüren indirimler uygulanmaz.)
- ğ. Yolcu ve yük alıp boşaltmadan teknik iniş yapan hava araçlarından; Yolcu hizmetleri ücreti alınmaz, ramp ücretinin %50'si, diğer zorunlu hizmet türlerine ilişkin ücretlerin ise tamamı alınır.  
Hava aracı yolcularının transit salona alınması durumunda yolcu hizmetleri için 2.a. tablosundaki ücretlerin %50'si alınır.  
Teknik inişe neden olan hususun ortadan kalkmasından hemen sonra kalkış yapmayan hava aracı için ücretler indirimsiz uygulanır.  
Teknik iniş nedeniyle %50 indirim uygulanan hizmetler için dönemsel indirim ilaveten uygulanmaz.
- h. Sadece bagaj taşıyan hava araçları, kargo hava aracı olarak değerlendirilir.
- ı. Teknik inişler için yapılan ücretlendirmelerde, Sivil Havacılık Genel Müdürlüğünden alınan permide yer alan uçuş amacı esas alınır.
- i. Aşağıda belirtilen şartlarda bu tarife uygulanmaz;
- (1) Arama ve kurtarma, doğal afet, insani yardım vb. amaçla yardım malzemesi taşıyan hava araçlarına verilen yer hizmetlerinin, Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı talimatıyla yer hizmet kuruluşlarınca ücretsiz yapılması durumunda,
  - (2) Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı talimatı ile istisnai özellik arz eden hava araçlarına verilen yer hizmetlerinin, yer hizmet kuruluşlarınca ücretsiz yapılması durumunda tarife uygulanmaması bildirilen / uygun görülen hava araçlarına,
  - (3) Yetkili makamların isteği üzerine kalkış noktasından park yerine veya kalkışı müteakiben kalkış havalimanına geri dönen hava araçlarına, tekrar verilecek yer hizmetleri için,
  - (4) Hava yolu taşıyıcılarının temsil, gözetim ve yönetim, uçak özel güvenlik hizmet ve denetimi, uçuş operasyon, uçak hat bakım ve yük kontrolü ile haberleşme hizmetlerinin tamamını veya bir kısmını çalışma ruhsatı olarak kendi hava araçlarına yapmaları durumunda, sadece bu hizmetler için,
  - (5) Uçuş esnasında acil hastalık nedeniyle iniş yapan hava araçlarına,
  - (6) Mütakabiliyet şartı ile yabancı devletlerin askeri hava araçlarına,
  - (7) Resmi ziyaret yapan Devlet Başkanlarını taşıyan hava araçlarının kendilerine tahakkuk eden uçak hat bakım ve uçuş operasyon ücretlerine,
  - (8) İç hat seferlerinde yapılacak yer hizmetleri karşılığında havalimanı işletmecisine ödenmesi gereken ücretler.

#### 4. ÜCRETLERİN ÖDENMESİ:

- a. Bu tarifede belirtilen ücretlerin tahakkuk ve fatura edilmesinde DHMİ Pazarlama ve Ticaret Yönergesi esasları, tahsilatlarda ise DHMİ Tahsilat Yönetmeliği esasları uygulanır.
- b. Bu tarifedeki ücretler, yer hizmetlerini yürüten kişi ve / veya kuruluşlar tarafından DHMİ'ye ödenir.
- c. Uluslararası seferlerde; uçak hat bakım ve uçuş operasyon hizmetlerini çalışma ruhsatı olarak kendi hava araçlarına yapan havayolu şirketlerinin, SHY-22 Yönetmeliğinde izin verilen özel durumlarda söz konusu hizmetleri diğer hava taşıyıcısı için yapmaları durumunda hizmet bedeli hizmeti veren hava taşıyıcısına, anılan hizmetlerin SHY-145 Onaylı Hava Aracı Bakım Kuruluşları Yönetmeliği çerçevesinde yetkilendirilen bir bakım kuruluşu tarafından verilmesi halinde ise yetki belgesine sahip kuruluşa tahakkuk ve fatura edilir.
- ç. Geliş / gidiş havayolu şirketinin farklı olması, geliş ve gidiş havayolu şirketine farklı yer hizmeti kuruluşunun hizmet vermesi durumunda, geliş ve gidiş için hizmet veren kuruluşa ayrı ayrı fatura düzenlenir.
- d. Banka aracılığıyla yapılan ödemelerde; banka komisyonu, havale ücreti vb. her türlü masraf ödemeyi yapan tarafından karşılanır.
- e. Bu gelir unsuru 3065 Sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu'nun 13. maddesi gereğince KDV'den istisna olmakla beraber, aynı Kanun maddesi gereğince KDV hariç 100.-TL'nin altında kalan fatura tutarlarına KDV ilave edilir. İstisna tutarında bir değişiklik olması halinde buna göre işlem tesis edilir. Diğer yandan, kargo hizmetleri 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu'nun 17. maddesi gereğince KDV'den müstesnadır.



## 2023 ÇALIŞMA RUHSATLARI TARİFESİ

### 1. KAPSAM:

SHY-22 Havalimanları Yer Hizmetleri Yönetmeliği hükümleri çerçevesinde verilecek, Havalimanları Yer Hizmetleri Çalışma Ruhsatlarına ilişkin ilk verilmiş ve temdit tarifeleri ile uygulama esaslarını kapsar.

### 2. TARİFE TABLOLARI:

#### a. Çalışma Ruhsatları İlk Veriliş Tarifeleri:

##### a.(1). Dış Hat A ve C Grubu Çalışma Ruhsatları:

Hizmet Türleri	Havalimanları						
	İstanbul	Antalya	İstanbul Atatürk, İzmir Adnan Menderes, Muğla Dalaman, Muğla Milas Bodrum	Ankara Esenboğa, Çukurova	Adana, Trabzon	Diyarbakır, Gaziantep, Kayseri	Diğer Havalimanları
	A	B	C	D	E	F	G
	Euro						
1 Yolcu Hizmetleri	848.135,59	565.423,73	282.711,86	141.355,93	28.271,19	5.654,24	1.413,56
2 Yük Kontrol ve Haberleşme	113.084,75	84.813,56	56.542,37	28.271,19	5.654,24	5.654,24	1.413,56
3 Ramp	1.781.084,75	1.187.389,83	593.694,92	296.847,46	39.579,66	5.654,24	1.413,56
4 Kargo ve Posta	763.322,03	508.881,36	254.440,68	127.220,34	16.962,71	5.654,24	1.413,56
5 Uçak Hat Bakım	63.610,17	42.406,78	21.203,39	14.135,59	2.827,12	1.413,56	706,78
6 Uçuş Operasyon	28.271,19	21.203,39	7.067,80	7.067,80	1.413,56	1.413,56	706,78
7 Ulaşım	14.135,59	10.601,69	7.067,80	7.067,80	2.827,12	1.413,56	1.413,56
8 İkrâm Servis	141.355,93	106.016,95	70.677,97	70.677,97	28.271,19	5.654,24	1.413,56
9 Gözetim, Yönetim	98.949,15	70.677,97	42.406,78	35.338,98	7.067,80	5.654,24	1.413,56
10 Uçak Özel Güvenlik Hizmeti ve Denetimi	212.033,90	84.813,56	70.677,97	70.677,97	14.135,59	2.827,12	706,78
11 Temsil	56.542,37						

##### a.(2). Dış Hat B Grubu Çalışma Ruhsatları:

Hizmet Türleri	Havalimanları						
	İstanbul	Antalya	İstanbul Atatürk, İzmir Adnan Menderes, Muğla Dalaman, Muğla Milas Bodrum	Ankara Esenboğa, Çukurova	Adana, Trabzon	Diyarbakır, Gaziantep, Kayseri	Diğer Havalimanları
	A	B	C	D	E	F	G
	Euro						
1 Yolcu Hizmetleri	424.067,80	282.711,86	141.355,93	70.677,97	14.135,59	1.130,85	282,71
2 Yük Kontrol ve Haberleşme	56.542,37	42.406,78	28.271,19	14.135,59	2.827,12	1.130,85	282,71
3 Ramp	890.542,37	593.694,92	296.847,46	148.423,73	19.789,83	1.130,85	282,71
4 Kargo ve Posta	381.661,02	254.440,68	127.220,34	63.610,17	8.481,36	1.130,85	282,71
5 Uçak Hat Bakım	12.722,03	8.481,36	4.240,68	2.120,34	282,71	282,71	141,36
6 Uçuş Operasyon	5.654,24	4.240,68	2.827,12	1.413,56	282,71	282,71	141,36
7 İkrâm Servis	28.271,19	21.203,39	14.135,59	14.135,59	5.654,24	1.130,85	282,71
8 Gözetim, Yönetim	14.135,59	11.308,47	8.481,36	5.654,24	2.827,12	565,42	282,71
9 Uçak Özel Güvenlik Hizmeti ve Denetimi	56.542,37	42.406,78	28.271,19	28.271,19	11.308,47	1.130,85	282,71
10 Temsil	14.135,59						



## 2023 ÇALIŞMA RUHSATLARI TARİFESİ

### a.(3). Dış Hat D Grubu Çalışma Ruhsatları:

	Hizmet Türleri	Havalimanları						
		İstanbul	Antalya, İstanbul Atatürk	İzmir Adnan Menderes, Muğla Dalaman, Muğla Milas Bodrum	Ankara Esenboğa, Çukurova	Adana, Trabzon	Diyarbakır, Gaziantep, Kayseri	Diğer Havalimanları
		A	B	C	D	E	F	G
		Euro						
1	Yolcu Hizmetleri	424.067,80	282.711,86	141.355,93	70.677,97	14.135,59	1.130,85	282,71
2	Yük Kontrol ve Haberleşme	56.542,37	42.406,78	28.271,19	14.135,59	2.827,12	1.130,85	282,71
3	Ramp	890.542,37	593.694,92	296.847,46	148.423,73	19.789,83	1.130,85	282,71
4	Kargo ve Posta	381.661,02	254.440,68	127.220,34	63.610,17	8.481,36	1.130,85	282,71
5	Uçuş Operasyon	5.654,24	4.240,68	2.827,12	1.413,56	282,71	282,71	141,36

### b. Çalışma Ruhsatları Temdit Tarifeleri:

#### b.(1). Dış Hat A ve C Grubu Çalışma Ruhsatları:

	Hizmet Türleri	Havalimanları						
		İstanbul	Antalya	İstanbul Atatürk, İzmir Adnan Menderes, Muğla Dalaman, Muğla Milas Bodrum	Ankara Esenboğa, Çukurova	Adana, Trabzon	Diyarbakır, Gaziantep, Kayseri	Diğer Havalimanları
		A	B	C	D	E	F	G
		Euro						
1	Yolcu Hizmetleri	424.067,80	282.711,86	141.355,93	70.677,97	14.135,59	2.827,12	706,78
2	Yük Kontrol ve Haberleşme	56.542,37	42.406,78	28.271,19	14.135,59	2.827,12	2.827,12	706,78
3	Ramp	890.542,37	593.694,92	296.847,46	148.423,73	19.789,83	2.827,12	706,78
4	Kargo ve Posta	381.661,02	254.440,68	127.220,34	63.610,17	8.481,36	2.827,12	706,78
5	Uçak Hat Bakım	31.805,08	21.203,39	10.601,69	7.067,80	1.413,56	706,78	353,90
6	Uçuş Operasyon	14.135,59	10.601,69	3.533,90	3.533,90	706,78	706,78	353,90
7	Ulaşım	7.067,80	5.301,36	3.533,90	3.533,90	1.413,56	706,78	706,78
8	İkram Servis	49.474,58	28.271,19	21.203,39	21.203,39	10.601,69	2.827,12	706,78
9	Gözetim, Yönetim	35.338,98	28.271,19	17.669,49	14.135,59	3.533,90	2.827,12	706,78
10	Uçak Özel Güvenlik Hizmeti ve Denetimi	56.542,37	28.271,19	21.203,39	14.135,59	2.827,12	1.413,56	353,90
11	Temsil	28.271,19						



## 2023 ÇALIŞMA RUHSATLARI TARİFESİ

### b.(2). Dış Hat B Grubu Çalışma Ruhsatları:

	Hizmet Türleri	Havalimanları						
		İstanbul	Antalya	İstanbul Atatürk, İzmir Adnan Menderes, Muğla Dalaman, Muğla Milas Bodrum	Ankara Esenboğa, Çukurova	Adana, Trabzon	Diyarbakır, Gaziantep, Kayseri	Diğer Havalimanları
		A	B	C	D	E	F	G
		Euro						
1	Yolcu Hizmetleri	84.813,56	56.542,37	28.271,19	14.135,59	2.827,12	282,71	141,36
2	Yük Kontrol ve Haberleşme	11.308,47	8.481,36	5.654,24	2.827,12	565,42	282,71	141,36
3	Ramp	178.108,47	118.738,98	59.369,49	29.684,75	3.957,97	282,71	141,36
4	Kargo ve Posta	76.332,20	50.888,14	25.444,07	12.722,03	1.696,27	282,71	141,36
5	Uçak Hat Bakım	2.544,41	1.696,27	848,14	424,07	282,71	141,36	141,36
6	Uçuş Operasyon	1.130,85	848,14	565,42	282,71	282,71	141,36	141,36
7	İkram Servis	5.654,24	4.240,68	2.827,12	2.827,12	1.130,85	282,71	141,36
8	Gözetim, Yönetim	3.533,90	2.827,12	2.120,34	1.413,56	706,78	141,36	141,36
9	Uçak Özel Güvenlik Hizmeti ve Denetimi	11.308,47	8.481,36	5.654,24	5.654,24	2.261,69	282,71	141,36
10	Temsil	7.067,80						

### b.(3). Dış Hat D Grubu Çalışma Ruhsatları:

	Hizmet Türleri	Havalimanları						
		İstanbul	Antalya, İstanbul Atatürk	İzmir Adnan Menderes, Muğla Dalaman, Muğla Milas Bodrum	Ankara Esenboğa, Çukurova	Adana, Trabzon	Diyarbakır, Gaziantep, Kayseri	Diğer Havalimanları
		A	B	C	D	E	F	G
		Euro						
1	Yolcu Hizmetleri	84.813,56	56.542,37	28.271,19	14.135,59	2.827,12	282,71	141,36
2	Yük Kontrol ve Haberleşme	11.308,47	8.481,36	5.654,24	2.827,12	565,42	282,71	141,36
3	Ramp	178.108,47	118.738,98	59.369,49	29.684,75	3.957,97	282,71	141,36
4	Kargo ve Posta	76.332,20	50.888,14	25.444,07	12.722,03	1.696,27	282,71	141,36
5	Uçuş Operasyon	1.130,85	848,14	565,42	282,71	282,71	141,36	141,36

### c. İç Hat Çalışma Ruhsatları:

	Ruhsat Türleri	Havalimanları			
		İstanbul, İstanbul Atatürk, Ankara Esenboğa, Antalya, İzmir Adnan Menderes, Muğla Dalaman, Muğla Milas Bodrum, Adana, Çukurova, Diyarbakır, Erzurum, Gaziantep, Kayseri, Trabzon, Van,		Diğer Havalimanları	
		A	B	C	
		TL			
1	İç Hat Çalışma Ruhsatları (Temsil hizmeti hariç)	İlk veriliş	Temdit	İlk veriliş	Temdit
		151.591,53	75.795,25	30.418,98	15.293,90
		Tüm Havalimanları			
2	İç Hat Temsil Çalışma Ruhsatı (Tüm havalimanlarında geçerli)	İlk veriliş		Temdit	
		151.591,53		75.795,25	





## 2023 ÇALIŞMA RUHSATLARI TARİFESİ

### 3. UYGULAMA ESASLARI:

- a. Bu tarifenin uygulanmasında "SHY-22 Havalimanları Yer Hizmetleri Yönetmeliği" ile "Yer Hizmetleri Sözleşmesi" hükümleri geçerlidir.
- b. Çalışma ruhsatı ücretleri her havalimanı ve her bir hizmet türü için ayrı ayrı hesaplanarak alınır.
- c. Her bir hizmet için belirlenen hizmet türlerinin tamamında teşkilatlanılsa bile, verilen çalışma ruhsatına ait ücret alınır.
- ç. SHY-22 Havalimanları Yer Hizmetleri Yönetmeliği gereğince Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı tarafından ruhsat verilmesi uygun görülen kuruluşlar, söz konusu ruhsatı en geç altmış gün içinde ücreti karşılığı DHMİ'den almak zorundadır. Aksi takdirde ruhsat başvurusu iptal edilir.
- d. Ruhsat ücretleri tahsil edilmeden ve hizmet sözleşmesi akdedilmeden çalışma ruhsatı ve yer hizmeti yapma yetkisi verilmez.
- e. İç ve dış hat çalışma ruhsatlarının geçerlilik süresi iki yıldır.
- f. SHY-22 Havalimanları Yer Hizmetleri Yönetmeliği gereği DHMİ tarafından yapılabilecek ruhsat iptali veya ruhsat sahibi tarafından ruhsatın iptalinin istenmesi durumunda, DHMİ'ye ödenen ruhsat ilk verilmiş / temdit ücretleri iade edilmez veya yeni alınabilecek ruhsat ücretine sayılamaz.
- g. İç hat çalışma ruhsatlarının ilk verilmiş ve temdit ücretleri, her havalimanında hizmet grubu sayısına (temsil hizmeti iç hat çalışma ruhsatı hariç) bakılmaksızın alınır.
- ğ. Yeni hizmete açılacak dış hatlara açık havalimanları ile dış hatlara açılacak mevcut havalimanlarında verilecek çalışma ruhsatlarının ücretleri DHMİ tarafından ayrıca belirlenir.

### 4. ÜCRETLERİN ÖDENMESİ:

- a. Bu tarifede belirtilen ücretlerin tahakkuk ve fatura edilmesinde DHMİ Pazarlama ve Ticaret Yönergesi esasları, tahsilatlarda ise DHMİ Tahsilat Yönetmeliği esasları uygulanır.
- b. Bu tarifedeki ücretler, çalışma ruhsatı alacak ve / veya almış olanlar tarafından DHMİ'ye ödenir.
- c. Dış Hat Çalışma ruhsat temdit ücretinin 55.600 Euro'nun üzerinde olması durumunda dört eşit taksitte ödenebilir. İlk taksit en geç mevcut ruhsat geçerlilik süresinin bitimi tarihinde, diğer taksitler ise altışar ay ara ile DHMİ'ye ödenir. Taksit tutarları ilk taksitin ödendiği Tarife üzerinden alınır.
- ç. Banka aracılığıyla yapılan ödemelerde; banka komisyonu, havale ücreti vb. her türlü masraf ödemeyi yapan tarafından karşılanır.
- d. Tarifedeki ücretlere Katma Değer Vergisi dahildir.



## 2023 AKARYAKIT İKMALİ İMTİYAZI TARİFESİ

### 1. KAPSAM:

DHMI tarafından işletilen havalimanlarında akaryakıt ikmal hizmeti yapan şirketlerden, bu imtiyaz karşılığı sağladıkları gelirlerden alınacak DHMI payına ilişkin tarifeyi ve uygulama esaslarını kapsar.

### 2. TARİFE TABLOSU:

		Gümrüklü Satılan Akaryakıttan	Gümrüksüz / Transit Satılan Akaryakıttan
	A	B	C
		TL	Euro
1	İmtiyaz Ücreti (1.000 Litre)	2,35	6,01

### 3. UYGULAMA ESASLARI:

- a. Akaryakıt ikmal imtiyazı ücretinin hesaplanmasına esas olmak üzere akaryakıt ikmal şirketlerince hava araçlarına verilen yakıt için; V.U.K. hükümlerine uygun olarak düzenlenen sevk irsaliyelerinin birer sureti, günlük satış listeleri ve aylık icmal listesi her ay, izleyen ayın ilk üç iş günü içinde Havalimanı Başmüdürlüğü / Müdürlüğüne verilir.  
Günlük satış listeleri; akaryakıt satışı yapılan hava yolu şirketi, hava aracı tescili, gümrüklü ve gümrüksüz satılan akaryakıt miktarı (litre), teslim tarihi, havalimanı, hava yolu taşıyıcılarına uygulanan indirim tutarının şirket bazında beyanı vb. asgari bilgilerini içerir.  
Günlük satış listeleri ve aylık icmal listesi beyanı şirket kaşesini ve yetkili imzalarını taşır.  
Aylık toplamda 1.000 Litrenin altındaki küsurat, bir üst 1.000 Litreye tamamlanır.
- b. Aşağıda belirtilen şartlarda bu tarife uygulanmaz;
- (1) Arama ve kurtarma, doğal afetler veya insani yardım amaçlı; yardım malzemesi ve personeli ile afetzedeleri ve refakatlerini taşıyan hava araçlarına,
  - (2) Resmi ziyaret yapan Devlet Başkanlarını taşıyan hava araçlarına,
  - (3) Ülkemize askeri yardım malzemesi taşıyan hava araçlarına,
  - (4) Ülkemiz kamu kurum / kuruluşlarına ait hava araçlarına (Devlet / vakıf üniversitelerinin hava araçları ile kamu kurum ve kuruluşlarının hizmet alım sözleşmeleri kapsamında kullanılan hava araçları hariç),
  - (5) Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığınca tarife uygulanmaması bildirilen hava araçlarına,
  - (6) Türk Hava Kurumuna ait ticari amaçla sefer yapmayan hava araçlarına.

### 4. ÜCRETLERİN ÖDENMESİ:

- a. Bu tarifede belirtilen ücretlerin tahakkuk ve fatura edilmesinde DHMI Pazarlama ve Ticaret Yönergesi esasları, tahsilatlarda ise DHMI Tahsilat Yönetmeliği esasları uygulanır.
- b. Tarifede belirtilen ücretler, akaryakıt ikmal yapan şirketlerce DHMI'ye ödenir.
- c. Banka aracılığıyla yapılan ödemelerde; banka komisyonu, havale ücreti vb. her türlü masraf ödemeyi yapan tarafından karşılanır.
- ç. Tarifedeki ücretlere Katma Değer Vergisi dahildir.



## 2023 APRON ARAÇ ÖZEL PLAKASI TARİFESİ

### 1. KAPSAM:

DHMİ tarafından işletilen havalimanlarında, PAT sahalarında hizmet yapacak araçlara hizmet yapabilmeleri için DHMİ'den alınması zorunlu apron araç özel plakalarına ilişkin tarifeyi ve uygulama esaslarını kapsar.

### 2. TARİFE TABLOLARI:

#### a. Apron Araç Özel Plakası İlk Veriliş ve Temdit Tarifesi:

Araç Cinsi	Uluslararası Trafiğe Açık Havalimanları			
	Antalya	İstanbul Atatürk, Ankara Esenboğa, İzmir Adnan Menderes, Muğla Dalaman, Muğla Milas Bodrum	Adana, Erzurum, Gaziantep, Hatay, Kayseri, Konya, Samsun Çarşamba, Trabzon	Dış Hatlara Açık Diğer Havalimanları
A	B	C	D	E
	Euro			
1 -Bagaj Arabası (Römork) -Çöp Arabası (Motorlu - Çekerli) -Palet Konteyneri -Fosseptik Aracı (Motorlu – Çekerli) -Su İkmal Aracı (Motorlu – Çekerli) -Süpürge Jeneratörü (Çekerli)	İlk Veriliş Ücretleri			
	155,59	94,58	47,80	17,29
	Temdit Ücretleri			
	17,29	11,19	6,10	3,05
2 -Buz Temizleme Aracı (Anti-icing) -Yolcu Merdiveni (Çekerli) -Uçak Bakım Aracı (Yükselebilir Platformlu) (Çekerli) -Hasta – Engelli Aracı (Motorlu – Çekerli)	İlk Veriliş Ücretleri			
	928,47	557,29	278,64	94,58
	Temdit Ücretleri			
	94,58	56,95	31,53	10,17
3 -Akaryakıt Hidrant Aracı -Akaryakıt İkmal Tankı ve Tankeri -Vinç -Yönlendirme aracı (follow-me)	İlk Veriliş Ücretleri			
	1.932,20	1.160,34	582,71	195,25
	Temdit Ücretleri			
	195,25	115,93	58,98	21,36
4 -Apron Hizmet Aracı (binek) -Ekip Minibüsü (Sürücü dahil 9 ila 17 oturma yeri olanlar) -VIP-CIP Aracı (Sürücü dahil 9 ila 17 oturma yeri olanlar) -Kamyonet, Pikap -Uçak Bakım Aracı (Yükselebilir Platformlu) (Motorlu) -Bagaj Çekici Traktör -Bantlı Yükleyici (Motorlu – Çekerli)	İlk Veriliş Ücretleri			
	4.254,92	2.551,53	1.276,27	424,07
	Temdit Ücretleri			
	424,07	256,27	127,12	43,73
5 -Jeneratör (Çekerli) - Air Starter (Çekerli), -Kamyon -Uçak Çekme - İtme Traktörü -Yolcu Otobüsü (17 koltuk üzeri)	İlk Veriliş Ücretleri			
	7.918,98	4.752,20	2.376,61	793,22
	Temdit Ücretleri			
	793,22	474,92	240	82,37
6 -Forklift -Yolcu Merdiveni (Motorlu) -Air Condition -Jeneratör (Motorlu) -Air Starter (Motorlu)	İlk Veriliş Ücretleri			
	10.043,39	6.026,44	3.013,22	1.004,75
	Temdit Ücretleri			
	1.004,75	605,08	302,03	101,69
7 -Yükleme Temizleme İkmal (High Loader)	İlk Veriliş Ücretleri			
	20.086,78	12.051,86	6.028,47	2.008,47
	Temdit Ücretleri			
	2.008,47	1.206,10	604,07	202,37



## 2023 APRON ARAÇ ÖZEL PLAKASI TARİFESİ

### b. Geçici Apron Araç Özel Plakası Tarifesi:

Araç Cinsi	Havalimanları			
	Antalya	İstanbul Atatürk	Ankara Esenboğa, İzmir Adnan Menderes, Muğla Dalaman, Muğla Milas Bodrum, Adana, Erzurum, Gaziantep, Trabzon	Diğer Havalimanları
A	B	C	D	E
	TL / Gün			
Tüm araçlar	115,93	108,81	90,51	51,86

### 3. UYGULAMA ESASLARI:

- Havalimanı apron araç özel plakası verilmesi ve uygulamaları, SHY-22 Havalimanları Yer Hizmetleri Yönetmeliği ve DHMİ Havalimanı PAT Sahalarında Araç Kullanma Yönergesindeki usul ve esaslara göre yapılır.
- SHY-22 Havalimanları Yer Hizmetleri Yönetmeliğine göre havalimanlarında bulundurulması zorunlu araç sayısından fazlasının olması durumunda, plaka verilip verilmeyeceği, hizmetin gereği ve ihtiyaca göre DHMİ tarafından değerlendirilerek uygun görülenlere plaka verilir.
- Tabloda bulunmayan araç, gereç ve teçhizat için en yakın benzerinin ücreti uygulanır.
- Hava tarafında yolcu taşımak amacıyla üretilen (Cobus vb.) araçlar koltuk sayılarına bakılmaksızın yolcu otobüsü olarak ücretlendirilir.
- Plaka almış araçların, her ne sebeple olursa olsun uzun süre hizmet dışı kalması apron araç özel plaka ücretinin alınmasına engel değildir.
- Kal edilmiş araçların, ilgili kuruluşça DHMİ'ne bildirilmemesi ve PAT sahası dışına çıkarılmaması durumunda temdit ücreti alınmaya devam edilir.
- Herhangi bir nedenle PAT sahası dışına çıkarılarak, faaliyetine son verilen araca ait apron araç özel plakasının DHMİ'ne iadesi zorunludur. Bu durumda kalan süre için herhangi bir geri ödeme yapılmaz.
- Ocak ayı içinde temdit ücreti ödenmeyen aracın plakası iptal edilerek, araç PAT sahası dışına çıkarılır. Daha sonra aynı araç için plaka istendiğinde, ilk verilmiş ücreti alınarak yeni apron araç özel plakası verilir.
- Apron araç özel plakasının ilk verilmiş ücreti geçerlilik süresi ilk verilmiş tarihine bakılmaksızın, o yılın 31 Aralık gününe kadardır. Temditler her yıl Ocak ayında bir yıl süreyle yapılır ve ait olduğu yılın 01 Ocak ila 31 Aralık tarihleri arasında geçerlidir. Temditlerde, plakanın yenilenmesi zorunluluğu bulunmamaktadır.
- Apron araç özel plakası bulunan aracın yerine aynı tip ve aynı amaca uygun yeni model araç alınması durumunda, PAT sahasına giriş ve çıkış arasında en fazla on beş gün olması kaydıyla, eski aracın plakası yeni araçla ücretsiz olarak değiştirilir. Kullanım amacı ve tipi aynı olmasına rağmen, Trafik tarafından araç ruhsatında tipine ilişkin farklı bilgiler tescil edilen binek araçlar için de aynı uygulama yapılır.
- DHMİ tarafından işletilen havalimanları arasında ve / veya DHMİ tarafından işletilen havalimanları ile kamu özel sektör işbirliği projeleri kapsamında DHMİ'ce işletirilen havalimanları arasında nakline izin verilen araç için, nakil gittiği yeni havalimanında Apron Araç Özel Plakası ilk verilmiş ücretinin %20'si oranında ilave ücret alınır. Bu araç için uygulanan birim fiyatın nakil gittiği yeni havalimanında daha yüksek olması durumunda, ilk verilmiş ve temdit ücretleri farkı, nakil gittiği yeni havalimanında ayrı ayrı tahsil edilir. Aynı aracın bundan sonraki havalimanları arasındaki tüm nakillerinde, ilk verilmiş ücreti ödendiği havalimanındaki ücret ile varsa nakil nedeniyle tahsil edilen ilk verilmiş ücreti farkı da dikkate alınır.
- Geçerlilik süresi dolmadan başka kuruluşa satılarak devredilen araçlardan, apron araç özel plakasının geçerlilik süresince ücret alınmaz. Devredilen araç için takip eden yılın Ocak ayı içinde ilk verilmiş ücretinin % 40'ı alınır. Söz konusu dönem için ayrıca temdit ücreti alınmaz.
- Sadece iç hatlara açık havalimanlarındaki (geçici hudut kapısı ilan edilen havalimanları dahil) apron araç özel plakası ilk verilmiş ve temditlerinde, plaka verilen yer hizmet araçları için, araç başına ilk verilmiş ve temdit ücreti olarak 110,85.-TL / yıl alınır. Söz konusu havalimanlarındaki diğer motorsuz araçlara verilecek apron araç özel plakası ilk verilmişinde 110,85.-TL alınır, temditlerinde ise ücret alınmaz.
- Kaybolma, hasar, eskime vb. nedenlerle, süresinden önce yenilenmesinin istenmesi veya PAT sahası dışına çıkarılan apron araç özel plakasının iade edilmemesi durumunda, apron araç özel plakası için 193,22.-TL alınır.



## 2023 APRON ARAÇ ÖZEL PLAKASI TARİFESİ

- I. Aprona çok kısa süre için giriş-çıkış yapılsa bile günlük ücret alınır. Geçici apron araç özel plakası 00:01-24:00 saatleri arasında geçerlidir.
  - m. Havalimanında daimi hizmet vermekte olan kuruluşlara verilecek geçici apron araç özel plakası süresi, her bir araç için aynı yıl içinde otuz günü aşamaz.
  - n. Aşağıda belirtilen şartlarda bu tarife uygulanmaz;
    - (1) Arama ve kurtarma, doğal afetler veya insani yardım amaçlı hizmet eden araçlara verilecek geçici plakalara,
    - (2) Havalimanı işletmeciliği gereği havalimanlarında hizmet veren ve / veya ticari niteliği bulunmayan kamu kurum / kuruluşlarının apronda çalışması zorunlu olan araçlarına verilen daimi/geçici plakalara,
    - (3) 6426 Sayılı Kanun gereğince, A.B.D. askeri hava araçlarına hizmet veren kişi ve kuruluşlara,
    - (4) Havalimanlarında DHMİ ve terminal işletmecileri ile kamu kurum / kuruluşlarına (Meteoroloji Genel Müdürlüğü dahil) iş yapmakta olan (yapım, mal ve hizmet) yüklenicilerin araçlarına verilecek geçici plakalara,
    - (5) Cenaze ve hasta nakil araçlarına verilecek geçici plakalara,
    - (6) Apron araç özel plakalarının geçerlilik süresi dolmadan DHMİ'ce değiştirilmesinin istenmesi durumunda.
4. ÜCRETLERİN ÖDENMESİ:
- a. Bu tarifede belirtilen ücretlerin tahakkuk ve fatura edilmesinde DHMİ Pazarlama ve Ticaret Yönergesi esasları, tahsilatlarda ise DHMİ Tahsilat Yönetmeliği esasları uygulanır.
  - b. Apron araç özel plakası ücretleri peşin olarak alınır.
  - c. Havalimanında yerleşik hizmet veren kuruluşların, üçüncü şahıslar için talep edecekleri geçici plaka ücretleri, havalimanında yerleşik hizmet veren kuruluştan tahsil edilir.
  - ç. Havalimanında yerleşik hizmet veren kuruluşlarca talep edilmesi ve her ay süresi içinde ödeme yapılması kaydıyla, geçici apron araç özel plaka ücretleri izleyen ayın ilk üç iş gününde aylık toplu fatura edilir ve iki iş günü ödeme süresi verilir.
  - d. Banka aracılığıyla yapılan ödemelerde; banka komisyonu, havale ücreti vb. her türlü masraf ödemeyi yapan tarafından karşılanır.
  - e. Tarifedeki ücretlere Katma Değer Vergisi dahildir.





## 2023 GİRİŞ KARTLARI TARİFESİ

### 1. KAPSAM:

DHMİ tarafından işletilen havalimanlarında hizmet veren kuruluşların personeline, havalimanı girişinde kullanılması zorunlu olan giriş kartlarına ve PAT sahalarında araç kullanma belgesine ilişkin tarifeyi (ilk verilmiş ve temdit) ve uygulama esaslarını kapsar.

### 2. TARİFE TABLOSU:

#### a. Tüm Havalimanları Giriş Kartı Tarifesi:

	Kart Cinsi	Uçucu Personel (Kokpit, Kabin, Uçuş Teknisyeni)	Diğer Personel
		A	B
		T L	
1	Tüm Havalimanları Giriş Kartı	221,69	553,22

#### b. Daimi Giriş Kartları İlk Veriliş ve Temdit Tarifeleri:

	Kart Cinsi	Havalimanları		
		Antalya	İstanbul Atatürk, Ankara Esenboğa, İzmir Adnan Menderes, Muğla Dalaman, Muğla Milas Bodrum, Adana, Diyarbakır, Erzurum, Gaziantep, Hatay, Kayseri, Samsun Çarşamba, Trabzon, Van	Diğer Havalimanları
		B	C	D
		T L		
1	Havalimanı Giriş Kartı	201,36	166,78	149,49
2	Gümrüklü Sahalara / Aprona Açık Havalimanı Giriş Kartı	306,10	240	149,49
3	PAT Sahalarında Araç Kullanma Belgesi	201,36	149,49	103,73

#### c. Geçici Giriş Kartı / Belgesi Tarifesi:

	7 güne kadar	8 ve 90 gün arası	
	A	B	
		TL / Gün	TL / Gün
1	33,84	7 günlük ücrete ilaveten; 3,46	

(\*) Bir günlük geçici giriş kartı / belgesinden ücret alınmaz, peş peşe iki gün ve üzerinde verilmesi durumunda, kart verilmiş süresinin tamamına tablodaki ücretler uygulanır.

#### ç. Diğer Daimi Giriş Kartları İlk Veriliş ve Temdit Tarifesi:

	Kişi / Kuruluş	Elektronik Giriş Kartı	Manuel Giriş Kartı	PAT Sahalarında Araç Kullanma Belgesi
		B	C	D
		T L		
1	Havalimanlarında DHMİ ve terminal işletmecilerine iş yapan (yapım, mal ve hizmet) yüklenicilerin personeline	152,54	38,64	77,29
2	Terminal işletmecisi görevli şirketlerin (YİD ve Kiralama) personeline			
3	Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı müsaadesiyle pilot eğitimi veren şirketlerin pilot, öğretim görevlisi ve öğrencilerine			
4	Kamu kurum ve kuruluşlarının (Meteoroloji Genel Müdürlüğü dahil) hizmet satın aldığı yüklenicilerin personeline			



## 2023 GİRİŞ KARTLARI TARİFESİ

### 3. UYGULAMA ESASLARI:

- a. Havalimanı giriş kartları verilili ve uygulamaları SHT-17.1 Tüm Hava Alanları Giriş Kartı Talimatı, Havalimanı Giriş Kartları Yönergesi ile SHY-22 Havalimanları Yer Hizmetleri Yönetmeliğindeki usul ve esaslara göre yapılır.
- b. Havalimanı giriş kartı ile PAT sahalarında araç kullanma belgesinin geçerlilik süresi, ilk verilili tarihine bakılmaksızın, kartın ait olduğu yılın 31 Aralık gününe kadardır. Söz konusu belgeler her yıl Ocak ayında, 01 Ocak-31 Aralık tarihleri arasında geçerli olmak üzere ücreti karşılığında temdit edilir.
- c. Giriş kartları, ilk verilili ve temditlerde ilgili kuruluşça ücreti peşin olarak yatırıldıktan sonra verilir. Süre bitiminde kart değıştirilmese bile yıllık temdit ücreti peşin alınır. Geçici giriş kartı 00:01 – 24:00 saatleri arasında geçerlidir.
- ç. Ocak ayı içinde temdit ücreti ödenmeyen kartlar iptal edilir. İşten ayrılan personelin kartını en geç 15 gün içinde DHMİ'ne teslim etmeyen kuruluştan kart bedeli kadar ücret alınır.
- d. Tüm havalimanları giriş kartının; uçucu personelden, diğere personele dönüşümü durumunda "diğere personel" için belirlenen ücret alınır.  
Havalimanı giriş kartının gümrüklü sahalar veya apron girişine açılması durumunda, "gümrüklü sahalar / aprona açık giriş kartı ücreti" alınır.  
PAT Sahalarında Araç Kullanma Belgesinin yetki artırımı nedeniyle niteliğinin değışmesi durumunda tekrar ilk verilili ücreti alınır.
- e. Dışişleri Bakanlığınca Yabancı Resmi Temsilcilik Görevlisi Havalimanı Giriş Kartı verilmesi istenen ancak ücret belirtilmeyen durumlarda 2.b tablosu uygulanır.
- f. Mevcut kartların/PAT Sahalarında Araç Kullanma Belgesinin süresi dolmadan DHMİ'ce yenilenmesinin istenmesi veya kullanıcıdan kaynaklanmayan arızalar nedeniyle değıştirilmesi durumunda ücret alınmaz.  
Bunun dışındaki herhangi bir nedenle daimi giriş kartı bulunan personele (muafiyet kapsamında olanlar dahil) yıl içinde yeniden kart istenmesi durumunda; elektronik karttan 152,54.-TL, manuel karttan 38,64.-TL alınır. PAT sahalarında araç kullanma belgesinin yenilenmesinden 77,29.-TL alınır. Yıl içinde aynı personel için birden fazla yeniden kart istenmesi halinde ikinci ve sonraki kartlar için iki katı ücret alınır.
- g. Ziyaretçi / Geçici giriş kartlarının kaybedilmesi veya kullanıcı hatasından dolayı arızalanması durumunda, geçici giriş iznini alan kişi / kuruluştan 152,54.-TL alınır.
- ğ. Geçici görevli personelin PAT Sahalarında Araç Kullanma Belgesinin bulunması halinde, diğere havalimanlarındaki geçici görevlerinde araç kullanma belgesi için ücret (yılbaşındaki temdit ücreti hariç) alınmaz.
- h. Giriş kartı talebinde bulunulan, ancak işlemler yürütülürken kart tesliminden önce talepten vazgeçilmesi durumunda 152,54.-TL ücret alınır.
- ı. Giriş kartı başvurusu yapılan personele kart verilmesinin uygun görülmemesi durumunda, söz konusu personel için alınmış olan giriş kartı ücreti, başka bir giriş kartı için mahsup edilir veya iadesi yapılır.
- i. SHT-17.1 Tüm Hava Alanları Giriş Kartı Talimatı, Havalimanı Giriş Kartları Yönergesi ile SHY-22 Havalimanları Yer Hizmetleri Yönetmeliğindeki usul ve esaslar ile havalimanında uygulanan kurallara uymayan personelden geri alınan kartın, tekrar verilmesi sırasında her defasında yeniden yıllık ilk verilili ücreti tam olarak alınır.
- j. Havalimanında, uygulanan güvenlik kuralları ve kart kullanım talimatlarına uymayan personelin çalıştığı kuruluştan Gümrüklü Sahalara / Aprona Açık kart bedelinin iki katı ücret alınır.
- k. Aşağıda belirtilen kişi ve kuruluşlara bu tarife uygulanmaz;
  - (1) DHMİ personeline,
  - (2) Hizmeti gereği havalimanında bulunması gereken ve ticari niteliği bulunmayan kamu kurum / kuruluşları personeline,
  - (3) 6426 sayılı Kanun gereğince, A.B.D. askeri hava araçlarına hizmet veren kişi ve kuruluşlara,
  - (4) Dışişleri Bakanlığınca mütekabiliyet kapsamında, ücretsiz kart verilmesi bildirilen diplomatik ve konsüler temsilcilik personeline,
  - (5) Ticari niteliği bulunmayan eğitim kurumlarının pilot, öğretim görevlisi ve öğrencilerine,
  - (6) Geçici apron araç özel plakası alınarak PAT sahalarına giren araç sürücüsü ve aracın teknik ekibi için düzenlenecek geçici giriş kartlarına,
  - (7) Havalimanlarında bilimsel, sağlık vb. çalışma ve araştırma yapan ve ticari niteliği bulunmayan kamu kurum kuruluşlarının personeline,
  - (8) Stajyer öğrencilerin giriş kartına/belgesine,



## 2023 GİRİŞ KARTLARI TARİFESİ

- (9) DHMİ ve havalimanında hizmet veren kamu kurum / kuruluşlarına (Meteoroloji Genel Müdürlüğü dahil) iş yapmakta olan (yapım, mal ve hizmet alımı yapılan) yüklenicilerin personeline verilecek geçici giriş kartı / belgesine,
- (10) Havalimanı Başmüdürlüğü / Müdürlüğünce görevin / hizmetin gereği geçici girişi uygun görülenlerin geçici giriş kartı / belgesine.

#### 4. ÜCRETLERİN ÖDENMESİ:

- a. Bu tarifede belirtilen ücretlerin tahakkuk ve fatura edilmesinde DHMİ Pazarlama ve Ticaret Yönergesi esasları, tahsilatlarda ise DHMİ Tahsilat Yönetmeliği esasları uygulanır.
- b. Banka aracılığıyla yapılan ödemelerde; banka komisyonu, havale ücreti vb. her türlü masraf ödemeyi yapan tarafından karşılanır.
- c. Bu tarifede belirtilen ücretler, peşin olarak alınır. Havalimanında yerleşik hizmet veren kuruluşlarca talep edilmesi ve her ay süresi içinde ödeme yapılması kaydıyla, geçici kart ücretleri izleyen ayın ilk üç iş gününde aylık toplu fatura edilir ve iki iş günü ödeme süresi verilir.
- ç. Tarifedeki ücretlere Katma Değer Vergisi dahildir.



## 2023 İLETİŞİM SİSTEMLERİ TARİFESİ

### 1. KAPSAM:

DHMİ tarafından işletilen havalimanlarında hizmet vermekte olan kurum ve kuruluşların, DHMİ'nin iletişim sistemlerinden yararlanmaları karşılığında uygulanacak tarifeyi ve uygulama esaslarını kapsar.

### 2. TARİFE TABLOSU:

	Hizmet Türü	Hizmet Bedeli
	A	B
1	Telefon Tesisi	DHMİ'nin mevcut kablolarından yararlanan abonelerden 51,86.-TL ilk tesis ücreti alınır. (Telefon abone tarafından temin edilir)
2	Özel Hat Çekimi/Nakli	Kullanılan malzeme bedeli ile "Araç, Gereç ve Malzeme Tahsis Tarifesine" göre işçilik bedeli alınır.
3	Telefon Abonman (Yıllık)	51,86.-TL / Ay abonman ücreti, aboneliğin başladığı aydan itibaren aynı yılın sonuna kadarki süre için yıllık peşin alınır. Abonelik iptalinde, kullanılmayan aylara ilişkin abonman ücreti iade edilir.
4	Hat Kirası	Telekomünikasyon şirketlerinden temin edilen harici telefon, data, adsl, pos cihazı, faks, TV anten vb. için abonman olmayan ancak DHMİ hatları kullanılarak yapılan bağlantıların her birinden yıllık 201,36.-TL hat kullanım bedeli alınır.
5	AFTN Hattı Kirası	Direkt sisteme bağlanma ve / veya AIT'den lokal bağlantı için aylık kira 1.194,92.-TL'dir.
6	Telefon Konuşma	Şehir içi, şehir dışı ve yurtdışı konuşmalardan, telekomünikasyon şirketinin uyguladığı ücretin %50 fazlası alınır.
7	Anons	Anons sisteminden faydalanma bedeli 77,29.-TL / Ay, aboneliğin başladığı aydan itibaren, yıl sonuna kadar peşin alınır. Abonelik iptalinde, kullanılmayan aylara ilişkin abonman ücreti iade edilir.
8	B Sınıfı Mesaj	DHMİ AFTN devrelerinden çekilecek mesajlar için; Yurt içi: Posta ve Telgraf Teşkilatı A.Ş.'nin yurt içi telgraf ücretinin % 25 fazlası uygulanır. Yurt dışı: Her bir kelime için 2,60--TL ücret alınır.
9	DATA Hattı / Prizi *	İlk tesis ücreti olarak 3.117,97.-TL alınır. Kullanılan her bir DATA hattı / prizi kullanım bedeli olarak 123,05.-TL / Ay alınır.
10	Modem / Switch*	İlk tesis ücreti olarak 3.117,97.-TL alınır. Kullanılan her bir modem / switch vb. ağ iletişim ve çoklama cihazları için kullanım bedeli olarak 123,05.-TL / Ay alınır.

\* Data / modem hatlarının tahsisi için, DHMİ Kurumsal intranet / internet ağından izole olmak koşulu ile mevcut DHMİ altyapısının (zayıf akım kablo sistemi) kullanılması karşılığında aylık kullanım bedeli alınır.

### 3. UYGULAMA ESASLARI:

- Abonelerce, DHMİ'nin izni olmadan yer değişikliği ve devir yapılamaz, havalimanı sınırları içinde hat çekilemez, DHMİ'ye ait binalara cihaz ve sistem monte edilemez.
- Aboneler, hat ve sistemler üzerinde bir arıza / hasar meydana getirmeleri durumunda, arıza / hasarı tazmin etmekle yükümlüdürler.
- DHMİ santraline bağlı abonelerin paralel telefon kullanmaları durumunda, paralel telefon için abonman ücretlerinin %50'si alınır. Ayrıca DHMİ santralinden alınan hattın özel santral ile irtibatlandırılması durumunda, bu hatta abonman ücretine ilave olarak özel santralin dahili hat kapasitesi miktarında santral kullanım ücreti tahakkuk ettirilir. Santral kullanım ücreti yıllık abone ücretinin %25'i kadardır.
- Merkezi anons sistemine abone olan kuruluşlar, sadece kendi hizmetleri ile ilgili anonsları yapabilirler.
- DHMİ Danışma Ofisi aracılığı ile anons vermek isteyen havayolu şirketleri ve yer hizmet kuruluşlarından abone ücretinin %50 fazlası alınır.



## 2023 İLETİŞİM SİSTEMLERİ TARİFESİ

- e. Havalimanlarında görevin / hizmetin gereği bulunma zorunluluğu olarak hizmet veren ve ticari niteliği bulunmayan kamu kurum / kuruluşlarının bürolarına, telefon makinelerinin kendilerince temin edilmesi şartıyla DHMİ santralinden dahili hat verilir.
- (1) Bu telefonlardan ilk tesis, arıza kontrol ve yıllık abonman ücreti alınmaz.
- (2) Bu telefonlar şehir çıkışlı olamaz. Ancak, hizmetleri ile ilgili olarak şehir içinde görüşebilecekleri resmi telefon numaralarının önceden yazı ile bildirilmesi durumunda santral aracılığıyla görüşmeleri sağlanır.
- f. Havalimanlarında hizmet vermekte olan resmi kuruluş yetkililerinden, havalimanı sınırları içinde lojman tahsis edilenlere, bağlı oldukları kuruluşun yazılı başvurusu, devre ve santral kapasitesinin müsait olması durumunda her türlü masraf, işçilik vb. ilgili kuruluş tarafından karşılanmak kaydıyla DHMİ santrali üzerinden dahili hat verilmesi durumunda, Konuşma ücretleri, hattın tahsis edildiği personelden alınır.
- g. DHMİ santrali üzerinden yapılan konuşma ücretlerinin süresinde ödenmemesi durumunda hat görüşmeye kapatılır. Hattın yeniden görüşmeye açılabilmesi için, eski borç ile birlikte tablodaki ilk tesis ücreti alınır.
- ğ. Telekomünikasyon şirketlerinden temin edilen harici hatlar için havalimanı içindeki dış mekan ile terminal binası arasındaki bağlantısının DHMİ altyapısı (zayıf akım kablo sistemi) ile sağlanması durumunda hat kirası alınır.
- Bina içi dahili data hatları için DHMİ altyapısı (zayıf akım kablo sistemi) kullanımı yapılması durumunda hat kirası bedeline ilave olarak kullanılan her bir DATA hattı / prizi için ayrıca ilk tesis ve kullanım bedeli alınır.
4. ÜCRETLERİN ÖDENMESİ:
- a. Bu tarifede belirtilen ücretlerin tahakkuk ve fatura edilmesinde DHMİ Pazarlama ve Ticaret Yönergesi esasları, tahsilatlarda ise DHMİ Tahsilat Yönetmeliği esasları uygulanır.
- b. İlk tesis, devir, nakil, kira, abonman ücretleri ile arıza ve kontrol ücretleri peşin alınır.
- c. Banka aracılığıyla yapılan ödemelerde; banka komisyonu, havale ücreti vb. her türlü masraf ödemeyi yapan tarafından karşılanır.
- ç. Tarifedeki ücretlere Katma Değer Vergisi dahildir.



## 2023 ELEKTRİK, SU, ATIKSU, ISITMA-SOĞUTMA VE HAVALANDIRMA TARİFESİ

### 1. KAPSAM:

DHİM tarafından işletilen havalimanlarında; kişi, kurum ve kuruluşlara verilen elektrik, su, atıksu, ısıtma-soğutma ve havalandırma hizmetlerine ilişkin tarifeyi ve uygulama esaslarını kapsar.

### 2. TARİFE TABLOSU:

S. No	Hizmet Türü		Hizmet Bedeli	
	A		B	
1	Aktif Birim Fiyatı (ABF) TL / kWh		a) Elektrik faturasındaki KDV dahil tutarın (FT), Toplam Tüketime (TT) bölünmesiyle elde edilir.	ABF = FT/TT
			b) Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu (EPDK) tarafından açıklanan Ulusal Nihai Fonsuz Tarife Tablosundaki Diğer Tüm Dağıtım Sistemi Kullanıcılarına ait Tek Zamanlı Ticarethane Aktif Birim Fiyatına, kayıplar, fonlar, KDV, diğer vergiler ve yasal kesintilerin yürürlükteki EPDK ve enerji dağıtım kuruluşlarının mevzuatına göre hesaplanarak ilave edilmesiyle elde edilir.	
2	Reaktif Birim Fiyatı (RBF) TL / kVArh		Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu (EPDK) tarafından açıklanan Ulusal Nihai Fonsuz Tarife Tablosundaki diğer tüm dağıtım sistemi kullanıcıları Ticarethane Reaktif Birim Fiyatına KDV ilave edilmesiyle elde edilir.	
3	Elektrik Tüketim Bedeli Hesabı (ETB)		Aktif Tüketim Bedeli ile Reaktif Tüketim Bedeli toplamına jeneratör, UPS vb. giderlerin ilave edilmesiyle hesaplanır.	
			ETB = (ABF x Aktif Tüketim Miktarı) x 1,50	
			ETB = (ABF x Aktif Tüketim Miktarı) x 1,30	
			ETB = (ABF x Aktif Tüketim Miktarı) x 1,25	
ETB = (ABF x Aktif Tüketim Miktarı) x 1,15				
4	Elektrik Dağıtım Bağlantı Bedeli (TL)		DHİM'den elektrik enerjisi almak üzere sözleşme yapacak aboneden, her bir abonelik için bir defaya mahsus olmak üzere 729,15.-TL "dağıtım bağlantı bedeli" alınır.	
			Mevcut bağlantı gücünde artış talep edilmesi ve talep edilen artışın DHİM'ce kabul edilmesi halinde, yapılacak artış için de 729,15.-TL "dağıtım bağlantı bedeli" alınır.	
			"Dağıtım bağlantı bedeli" sözleşmenin sona ermesi durumunda tüketiciye geri ödenmez.	
Abonelerin tesise katılımı için mevcut sistemlerin yeterli olmaması durumunda Yüksek Gerilim, Orta Gerilim ve Alçak Gerilim sistemlerinde ilave teçhizat, kablo vb. malzemenin temini ve montajı aboneye aittir.				
5	Su	(TL/m <sup>3</sup> )	İlgili Belediye / Doğalgaz dağıtım şirketi tarifesi birim bedelinin %20 fazlası uygulanır.	
	Doğalgaz			
6	Atıksu Bedeli (TL/m <sup>3</sup> )		Müstecirin dönem içindeki ödediği su tüketim bedelinin %50'si alınır.	
7	Sıcak Su		Sıcak Su Ücreti= [(X*K) + (I*1,2)]*M	
8	Isıtma-Soğutma Havalandırma (TL/m <sup>3</sup> )		$F = \frac{A+B+C}{V}$ (TL) (m <sup>3</sup> )	
9	Hava Aracı Fosseptik Atıkları Arıtılması (TL)		Z = R x F x S	

Reaktif Enerji Birim Fiyatı için tablonun 2. satırı uygulanır. Elektrik enerjisinin KÖİ Projeleri kapsamında şirketlerce işletilen terminallerde / havalimanlarında, işletmeciden temin edilmesi durumunda, DHİM'nin kendi kiracılarına tablonun 1.b. ve 2. satırları uygulanır. Elektrik enerjisinin serbest piyasadan ya da tedarikçiden temin edilmesi durumunda, tablonun 1-A ve 2. satırları uygulanır.





## 2023 ELEKTRİK, SU, ATIKSU, ISITMA-SOĞUTMA VE HAVALANDIRMA TARİFESİ

### Isıtma-Soğutma Havalandırma İşletme Gideri Hesabı (m<sup>3</sup>):

- F: Dönem içinde m<sup>3</sup> başına ısıtma-soğutma ve havalandırma bedeli (KDV Hariç)  
A: Yakıt sarfiyat bedeli (TL / Dönem): Dönem içinde tüketilen yakıt miktarı ölçülerek hesaplanır. Dönem içinde alınan yakıt faturalarından en yüksek birim fiyat değeriyle (birim fiyata, fiyat farkı dahil edilecektir) çarpılarak bulunur. (KDV Hariç)  
B: Elektrik sarfiyat bedeli (TL / Dönem): Dönem içinde ısıtma-soğutma havalandırma sisteminde tüketilen elektrik enerjisi mümkünse sayaçla ölçülerek ve / veya zaman saati ile tesiste kurulu cihazların güçlerinin çarpılması ve / veya tesiste kurulu cihazların güçleri ile dönem içinde toplam çalışma saatlerinin çarpılması ile Kwh / Dönem olarak hesaplanır. Dönem içinde alınan elektrik faturalarından en yüksek birim fiyat değeriyle çarpılarak toplam elektrik bedeli bulunur. (KDV Hariç)  
C: Personel, Yedek Parça, Amortisman ve Bakım Onarım giderleri (TL / Dönem): A ve B ile gösterilen yakıt ve elektrik sarfiyat bedelleri toplamının %42'sidir. (KDV Hariç)  
V: Hacim: Isıtma-Soğutma Havalandırma hizmeti verilen binanın ısıtma-soğutma havalandırma yapılan katlarının toplam kapalı hacmi dikkate alınır.

\* Hesaplama 4,5 metreden fazla yükseklikler dikkate alınmaz.

### Hava Aracı Fosseptik Atıkları Arıtılması İşletme Gideri Hesabı:

- Dönem içindeki işletme giderleri aşağıdaki maddelerden oluşur.  
A: Kimyasal malzeme sarfiyat bedeli  
B: Elektrik sarfiyat bedeli  
C: Personel gideri  
D: Arıtma sisteminin toplam kapasitesi = (m<sup>3</sup>/ gün) x dönemdeki gün sayısı  
E: Dönem için hesaplanan amortisman tutarı (İlgili mevzuatına göre tesisin maliyeti esas alınarak hesaplanır.)  
K: Kar kat sayısı (1,25)  
F: Birim maliyet  
R: Atık su miktarı (Araç tipine göre)  
R1: 1000 lt kapasiteli Fosseptik Araç için çarpım katsayısı 1  
R2: 2000 lt kapasiteli Fosseptik Araç için çarpım katsayısı 2  
R3: 3000 lt kapasiteli Fosseptik Araç için çarpım katsayısı 3  
S: Arıtma sistemine boşaltma yapan araç sayısı  
Y: Toplam işletme gideri  
Z: Tahakkuka esas maliyet, olarak ifade edildiğinde,

$Y = K (A+B+C+E)$  olarak hesaplanır.

İşletme Giderlerinin Paylaşımı: Yukarıda belirtildiği gibi hesaplanan döneme ait işletme gideri paylaşımı, arıtma sistemine dökülen araç tipi ve boşaltım sayısına bağlı olarak hesaplanır. Burada toplam maliyet toplam arıtma sistemi kapasitesine bölünerek birim maliyet bulunur. Bulunan birim maliyet abonelerin arıtma sistemine dökülen araç kapasitesi ve boşaltım sayısı ile çarpımı sonucu tahakkuka esas maliyet bulunur. Buradan toplam dönem işletme gideri Y, Arıtma sisteminin toplam kapasitesi D'ye bölünerek birim maliyet F bulunur.

$$F = Y / D = K (A+B+C+E) / D$$

Buradan abonelere ait tahakkuka esas işletme gideri (Z) = abonenin atık su miktarı (R1, R2, R3), birim fiyat (F) ve arıtma sistemine boşaltılan araç sayısının (S) çarpımı sonucu elde edilir.

$$Z = R \times F \times S$$

Değişik zamanlarda değişik fosseptik araçlarıyla atık su sistemine atık bırakılması halinde; tahakkuk dönemi içinde her bir araç tipi ve boşaltım sayısı ayrı ayrı hesaplanarak toplanır, bulunan R değeri, birim fiyat (F) ile çarpılarak, işletme gideri (Z) bulunur.

Örnek: Tahakkuk döneminde R1 tipi araçla 5 kez, R2 tipi araçla 7 kez, R3 tipi araçla 2 kez arıtma sistemine boşaltım yapılmış ise;  $Z = (1 \times 5) + (2 \times 7) + (3 \times 2) \times F = 25 \times F$  olarak hesaplanır.



## 2023 ELEKTRİK, SU, ATIKSU, ISITMA-SOĞUTMA VE HAVALANDIRMA TARİFESİ

### Sıcak Su İşletme Gideri Hesabı:

X: Doğalgaz rayiç fiyatı / Kal-yak rayiç fiyatı

K:1 m<sup>3</sup> suyun ısıtılması için gerekli enerji ürünü miktarı

Doğalgazın alt ısı değeri = 8250 k.cal,

Kal-yak alt ısı değeri =9700 k.cal,

Kazan verimi= 0,90

Suyun 40 derece ısıtılacağı, soğuk suyun 10 derece olduğu varsayılırsa 1 m<sup>3</sup> 10 derecedeki sudan 40 derece su elde edilebilmesi için (40-10) = 30 k.cal \*1000 lt = 30\*1000 = 30000 k.cal / m<sup>3</sup> harcanması gerekir.

$K = (30000/8250) / 0,9 = 4,04 \text{ m}^3 \text{ doğalgaz/ m}^3 \text{ su}$  (1 m<sup>3</sup> suyun ısıtılması için gerekli doğal gaz miktarı)

$K=(30000/9700)/0,9=3,44 \text{ ton Kal-yak/ m}^3 \text{ su}$  (1 m<sup>3</sup> suyun ısıtılması için gerekli kal-yak miktarı)

M = Sayaçtan okunacak sıcak su miktarı

I = İlgili kurum faturasından alınacak su fiyatı

Sıcak Su Ücreti= [(X\*K)+(I\*1,2)]\*M

### 3. UYGULAMA ESASLARI:

- Elektrik ücretine, mevcut şebekelerin bakım, onarım, trafo ve hat kayıpları ile enerji kesilmelerine karşı elektrojen gruplarında üretilecek elektrik masrafları dahildir.
  - Geçici elektrik tahsislerinde, kurulu güç ve kullanılan saate göre tespit edilen enerji miktarına 2. Tarife Tablosunun 1. satırındaki açıklama ve birim fiyat formülü uygulanır. Ayrıca bu gibi durumlarda açma kapama ve nezaret için Araç, Gereç ve Malzeme Tahsis Tarifesindeki bir saatlik teknik personel tahsis ücreti alınır. Geçici elektrik tahsislerinde “dağıtım bağlantı bedeli” alınmaz, ancak güvence bedeli alınır. Güvence bedeli, talep gücü ve elektrik kullanma süresi dikkate alınarak günün koşullarına uygun olarak ilgili DHMİ Havalimanı Otoritesince belirlenir. Güvence bedeli sözleşmenin sona ermesini müteakiben, DHMİ’ne abonelik ile ilgili herhangi bir borcun olmaması durumunda geri ödenir.
  - Tek fazla beslenen tüketiciler ile kurulu gücü 15kW dahil olmak üzere, 15kW’ın altındaki bütün tüketiciler reaktif enerji ölçen düzenek kurmaktan muaftır. Kurulu gücü 15kW’ın üzerindeki bütün tüketiciler ise reaktif enerji ölçen düzenek kurmak zorundadır. Kurulu gücü 15kW’ın üzerinde olmayan halde sistemden çekilen endüktif-reaktif ve kapasitif-reaktif enerjiyi ölçen düzeneği olmayan tüketiciden o dönemde çektiği aktif enerji bedeline ilave olarak, aktif enerji bedelinin 0,90 (yüzde doksan) katı reaktif enerji bedeli alınır. Reaktif enerji sayaçlarına geri dönmeyen mandal takılması zorunludur.
  - Reaktif enerji ölçme düzeneği kurma zorunluluğu olan tüketicilerden kurulu gücü 50kVA’nın altında olanlar, çektikleri aktif enerji miktarının %33’ünü aşan şekilde endüktif-reaktif enerji tüketmeleri veya aktif enerji miktarının %20’sini aşan şekilde sisteme kapasitif-reaktif enerji vermeleri halinde, 2. Tarife Tablosunun 1, 2. ve 3. satırları uygulanır. Reaktif enerji ölçme düzeneği kurma zorunluluğu olan tüketicilerden kurulu gücü 50kVA ve üzerinde olanlar, çektikleri aktif enerji miktarının %20’sini aşan şekilde endüktif-reaktif enerji tüketmeleri veya aktif enerji miktarının %15’ini aşan şekilde sisteme kapasitif-reaktif enerji vermeleri halinde 2. Tarife Tablosunun 1. 2. ve 3. satırları uygulanır. Endüktif ve kapasitif sınırların her ikisini birden aşan tüketiciye, endüktif ve kapasitif sayaçlardan hangisi daha yüksek tüketim kaydetmişse o tüketimin tamamına 2. Tarife Tablosunun 1, 2. ve 3. satırları uygulanır. Endüktif ve kapasitif sayaçların her ikisinin birden tüketim kaydetmemesi halinde, o dönemde çekilen aktif enerji bedeline ilave olarak, aktif enerjinin 0,90 (yüzde doksan) katı kadar reaktif enerji bedeli alınır. Tüketici, sorumlu olduğu kompanzasyon sisteminin takibini kendisi yapar ve önlemini kendisi alır.
2. Tarife Tablosu A/3 satırında yer alan elektrik tüketim bedeli hesabında;
    - Terminal binasında faaliyet gösteren ve yedek güç kaynağı olarak UPS’ten istifade eden kiracılar için %50,
    - Terminal binasında faaliyet gösteren ve yedek güç kaynağı olarak UPS’ten istifade etmeyen kiracılar için %30,
    - Terminal binası dışında faaliyet gösteren ve DHMİ jeneratöründen / yedek güç kaynaklarından istifade eden kiracılar için %25,
    - Terminal binası dışında faaliyet gösteren ve DHMİ jeneratöründen / yedek güç kaynaklarından istifade etmeyen kiracılar için birim fiyatlar %15 ilave edilerek hesaplanır.



## 2023 ELEKTRİK, SU, ATIKSU, ISITMA-SOĞUTMA VE HAVALANDIRMA TARİFESİ

- e. Suyun DHMİ kuyularından sağlanması durumunda, ilgili tedarikçinin / belediyenin ticarethane abonelerine uyguladığı şebeke suyu ücretinin toplam maliyeti üzerine %20 ilave edilerek tüketim miktarına göre hesaplanarak tahakkuk ettirilir.
- f. Suyun, DHMİ'den alınacak izne istinaden tüm masrafları kendilerince karşılanarak açılmış ve açılacak kuyulardan temin edilmesi durumunda, ilgili tedarikçinin abonelerine uyguladığı şebeke suyu (varsa atık su maliyeti dahil) toplam maliyetinin %50'si alınır. İlgili tedarikçi tarafından çıkan kuyu suyu için atık suyun ayrı fatura edilmesi durumunda, atık su bedeli olarak da çıkarılan su miktarı üzerinden, ilgili kuruluşun atık su bedeli hesaplama sistemi esas alınmak suretiyle tespit edilecek bedel ilave olarak alınır.
- g. Merkezi kalorifer ve klima sistemi bulunan havalimanlarında; radyatör, fan coil gibi ısıtma cihazı veya havalandırma kanalı olmayan müstecirlere ait kiralık mahallerde binanın genel ısıtma - soğutma, havalandırma sistemlerinden faydalandığında, tarifede belirlenen esaslar dahilinde ücret tahakkuk ettirilir. Isıtma, soğutma ve havalandırma sistemlerinde hiçbir şekilde yararlanılmaması durumunda (sıcak su boru ve kanallarının geçmemesi ve / veya ısıtılmasına-soğutulmasına ihtiyaç duyulmayan depo, soğuk hava depoları vb. mahallerdeki söz konusu sistemlerin kapatılması kaydıyla) ücret tahakkuk ettirilmez.
- ğ. Havalimanındaki mevcut doğalgaz hattından doğalgaz alınmak suretiyle, doğalgaz ihtiyacını karşılamak isteyen kuruluş ya da müstecirler, doğalgazın havalimanı sınırları içine getirilmesi için ilgili tedarikçi tarafından alınan bağlantı ücreti, abonelik ücreti, güvence bedeli, gaz sayaç bedeli vb. üzerinden, kendi kullanım kapasitesine bağlı olarak hesap edilecek bedeli öder. Doğalgaz, ilgili tedarikçi tarafından abonelere uygulanan doğalgaz m<sup>3</sup> ücretinin toplam maliyeti üzerine % 20 ilave edilerek, tüketim miktarına göre hesaplanarak tahakkuk ettirilir.
- h. Havalimanlarında Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı veya DHMİ adına iş yapmakta olan (yapım, mal ve hizmet) yüklenicilere bu tarifedeki ücretler zamsız olarak uygulanır.
- ı. Kamu kurum/kuruluşlarına (ticari niteliği bulunmayan) yapılacak tahsisler ve ücretleri özel protokollerle düzenlenir.
- i. Havalimanlarında görev yapmakta olan kuruluşların, lojmanda ikamet eden personelinin elektrik, su ve atıksu tüketim bedeli aşağıdaki şekilde uygulanır;
- (1) Elektrik bedelinin hesabında 2. Tarife Tablosunun 1-A satırındaki açıklama ve birim fiyatlar esas alınarak zamsız olarak uygulanır.
- (2) Suyun tedarikçi / belediye şebekesinden temin edilmesi durumunda, personel ilgili kuruluşa abone olur. Müstakil su sayacı olmaması durumunda, fatura tutarından kişi başına düşen miktar bulunarak tahakkuk yapılır. Ancak, DHMİ'ne ait şebekeden alınan ve DHMİ tesisleri ile müşterek su kullanıldığı halde teknik nedenlerle sayaç bağlanamayan konutlarda oturanlardan kişi başına aylık 25,98.-TL alınır. Suyun havalimanındaki kuyulardan sağlanması durumunda su bedeli, ilgili tedarikçinin / belediyenin konut abonelerine uyguladığı su ve atık su ücreti birim fiyatları üzerinden tüketim miktarına göre zamsız hesaplanarak alınır.
- j. Sadece DHMİ personeline hizmet veren ticari alanların elektrik, su ve doğalgaz ücretleri zamsız uygulanır.
- k. Aşağıda belirtilen kişi ve kuruluşlara bu tarife uygulanmaz;
- (1) Havalimanı işletmeciliği gereği havalimanlarında hizmet veren ve ticari niteliği bulunmayan kamu kurum / kuruluşlarına,
- (2) Binası kendileri tarafından inşa edilenler veya kendilerine tahsisli müstakil binası olup bu mahallerin pis su giderleri atık su arıtma sistemine bağlı olmayan kiracılara atık su bedeli,
- (3) DHMİ'nin izni ile enerji dağıtım şirketlerine abone olan kiracılara.

#### 4. ÜCRETLERİN ÖDENMESİ:

- a. Bu tarifede belirtilen ücretlerin tahakkuk ve fatura edilmesinde DHMİ Pazarlama ve Ticaret Yönergesi esasları, tahsilatlarda ise DHMİ Tahsilat Yönetmeliği esasları uygulanır.
- b. Tarifedeki ücretler azami iki aylık dönemler halinde alınır.
- c. Banka aracılığıyla yapılan ödemelerde; banka komisyonu, havale ücreti vb. her türlü masraf ödemeyi yapan tarafından karşılanır.
- ç. Tarifedeki ücretlere Katma Değer Vergisi dahildir.



## 2023 ARAÇ, GEREÇ VE MALZEME TAHSİS TARİFESİ

### 1. KAPSAM:

DHMI tarafından işletilen havalimanlarında, havalimanı sınırları içindeki veya dışındaki kurum / kuruluşların isteği üzerine veya DHMI'ce gerekli görülecek yangın vb. durumlarda re'sen müdahalelerde yapılacak araç, gereç, malzeme ve personel tahsisine ilişkin tarifeyi ve uygulama esaslarını kapsar.

### 2. TARİFE TABLOSU:

#### a. Araç, Gereç Tahsis Ücretleri:

	Cinsi	Ücret (TL/Saat)	Ücret (TL/m <sup>2</sup> )	Ücret (TL/Araç)
	A	B	C	D
1	Boya İzi Silme Makinası		73,22*	12.711,86*
2	Lastik İzi Silme Makinası		76,27	
3	Pist İşaretleme Makinesi / Aracı		76,27	
4	Ambulans	1.271,19		
5	Hidrolik Damperli Römork	813,56		
6	Kamyon	1.220,34		
7	Mobil Aydınlatma Set	762,71		
8	Mobil Elektrik Grubu	762,71		
9	Damperli Kamyon	1.525,42		
10	Forklift	1.271,19		
11	Kompresör	762,71		
12	Motopomp	1.016,95		
13	Traktör	1.271,19		
14	Terminal İçi Yükseksebilir Platform	1.830,51		
15	Yangın Söndürme Aracı	5.084,75		
16	Araç Üstü Yükseksebilir Platform (Sky Worker)	2.033,90		
17	Basıncılı Kanal Açma Makinesi/Vidanjör	3.050,85		
18	Fotometrik Ölçüm Cihazı	3.050,85		
19	Su İkmal Aracı (Arazöz)	3.050,85		
20	Kazıcı / Yükleyici (Beko Loader)	3.050,85		
21	Papi Açı Ayar Cihazı	3.050,85		
22	Vakumlu Süpürge Aracı/ Pist Süpürge Aracı	2.542,37		
23	Greyder	3.050,85		
24	Pist Frenleme Ölçüm Cihazı / Aracı	5.084,75		
25	Paletli Kar Aracı (Snow Truck)	5.084,75		
26	Uçak Kurtarma Teçhizatı (Hava Yastığı ve Mütemmimi)	61.016,95		

\* Boya izi silme makinasında görevlendirilen araç başına 12.711,86.- TL görevlendirme ücreti ve silinen m<sup>2</sup> başına da 73,22.- TL ücret alınacaktır.

#### b. Malzeme Ücretleri:

	Cinsi	Birim	Ücret		Cinsi	Birim	Ücret
	A		B		C		D
			TL				TL
1	Köpük (AFFF)	Litre	142,37	4	ABC Tipi Kuru Kimyevi Toz (PYSC'nda Kullanılan)	Kg	61,02
2	Karbondioksit	Kg	76,27	5	Su	m <sup>3</sup>	30,51
3	BC Tipi Kuru Kimyevi Toz (Araçlarda Kullanılan)	Kg	254,24	6	İlaçlama	15 Dk	71,19



## 2023 ARAÇ, GEREÇ VE MALZEME TAHSİS TARİFESİ

### 3. UYGULAMA ESASLARI:

- a. Tablodaki araçlar yeterli sayıda sorumlu kullanıcı personel ile birlikte tahsis edilir. Araç, gereç ve malzeme ücretlerine bir kullanıcı personel ücreti de dahildir. Bir'den fazla personel gerekmesi halinde, ilave her bir personel için 152,54.-TL / saat ücret alınır.
- b. Havalimanı dahilindeki bakım, onarım, nakil vb. durumlarda DHMİ tarafından görevlendirilecek teknik personel için 203,39.-TL/saat ücret alınır. Gerekli malzeme masrafı; bakım, onarım, nakil vb.ni talep eden tarafından karşılanır.
- c. Tahsis edilen araç, gereç, malzeme; bakım onarım ve işletme talimatına uygun kullanılır. Kapasitesinin üzerinde ve hasar verecek şekilde kullanmaya zorlanamaz. Kapasitenin üzerinde ve / veya bakım onarım ve kullanma talimatına aykırı kullanılarak hasara / arızaya sebebiyet verilmesinden, aracın sorumlu personeli ile tahsis edilen kişi / kuruluş sorumludur.
- ç. Araç ve gereçlerin hizmete başlama ve bitiş sürelerine göre ücret alınır, yolda geçen süre ücretlendirilmez.
- d. Tahsislerde, ilk bir saat için tablodaki ücretler alınır. Tahsis süresinin bir saati aşması durumunda yarım saatten az olursa yarım saatlik, yarım saati aşarsa tam saatlik ücret uygulanır.
- e. Geçici tahsis edilecek araç ve gereç, bakım ve ikmali yapılarak tahsis edilir. Tahsis edilen araç ve gerecin tahsis süresince yakıt ikmali DHMİ tarafından yapılır. Havalimanı dışındaki tahsislerde, yakıt sarfiyatı hesaplanarak, bedeli araç ve gereç tahsisini talep edenden alınır.
- f. Araçların acil durumlar dışında havalimanı sınırları dışında tahsisi halinde ücretler %50 zamlı uygulanır.
- g. Apronların kirletilmesi durumunda; temizlik için DHMİ'ce tahsis edilen personel, araç, gereç ve malzeme ücreti kirletenden alınır.
- ğ. Apronların hava aracı yakıtı ile kirletilmesi durumunda, temizlik için DHMİ'ce tahsis edilen personel, itfaiye aracı ve diğer araç, gereç ve malzeme ücreti;
  - (1) Yakıt ikmali sırasında doğan kirlenmede akaryakıt şirketinden,
  - (2) Motor testi vb. nedenlerden doğan kirlenmede ise kirleten kuruluştan alınır.
- h. Yer hizmet kuruluşlarınca hava araçlarının temizliğinde kullanılan kimyasal maddeler ile de-icing / anti-icing uygulama alanlarında yaptıkları işlemler sonucunda atık depolarında biriken kimyasal atıklarının boşaltım ve nakliyesinin yer hizmet kuruluşlarınca yapılması esastır. Ancak, yer hizmet kuruluşlarınca talep edilmesi durumunda ise söz konusu işlem ve atığın yetkili firmalara teslimi DHMİ tarafından ücreti karşılığında yapılır. Söz konusu atıkların boşaltım ve nakliyesi için harcanan araç, gereç ve personel vb. bedellere %25 oranında işletim gideri eklenerek, yer hizmet kuruluşlarının vermiş olduğu hizmet sayıları esas alınarak (kullanım oranında) söz konusu şirketlere fatura edilir.
- ı. SHY 33-A ve SHY 33-B Yönetmelikleri kapsamında ruhsat alacak şirketlere gerekli olan itfaiye uygunluk raporunun DHMİ Havalimanı Otoritesince verilmesi durumunda 1.271,19.-TL personel ücreti tahakkuk ettirilir.
- i. Hava araçlarına yönelik karşılama ve uğurlama seremonisinde su selamı (takı) hizmeti talep edilmesi halinde 5.084,75.-TL personel, araç ve malzeme ücreti alınır.
- j. Bu tarifede ismen bulunmayan, ancak gerçekleştirilebilecek diğer hizmetlere ilişkin ücretler DHMİ Genel Müdürlüğü Pazarlama ve Ticaret Komisyonunca belirlenir.
- k. Araç ve gereçlerin havalimanı dışında başka yere taşınması durumunda nakliye bedeli, sigorta bedeli, gümrük giderleri vb. tüm giderler talep eden / hizmeti alan tarafından karşılanır.
- l. Uçak kurtarma teçhizatı ile hava yastığı mütemmininin bir kısmı kullanılsa dahi, tarifedeki tam ücret alınır.
- m. Aşağıda belirtilen şartlarda bu tarife uygulanmaz;
  - (1) Arama kurtarma, doğal afet veya insani yardım için yapılan müdahalelerde,
  - (2) Hava aracı kaza, kırım ve yangınları ile insan hayatının tehlikede olduğu olağanüstü durumlara ivedi müdahalede ambulansın yararlanılması durumunda,
  - (3) DHMİ personeli veya ailesine ambulans, cenaze ve refakat aracı tahsis edilmesi durumunda,
  - (4) Hava aracı kaza kırım ve yangınları ile diğer hava aracı acil durumlarında verilen hizmetlerde,
  - (5) Havalimanı sınırları içinde tüm yangınlara yapılan müdahaleler ile havalimanı dışında meydana gelen ancak uçuş güvenliğini ve havalimanı bina ve tesislerini tehdit eden yangınlara yapılan müdahalelerde,



## 2023 ARAÇ, GEREÇ VE MALZEME TAHSİS TARİFESİ

### 4. ÜCRETLERİN ÖDENMESİ:

- a. Bu tarifede belirtilen ücretlerin tahakkuk ve fatura edilmesinde DHMİ Pazarlama ve Ticaret Yönergesi esasları, tahsilatlarda ise DHMİ Tahsilat Yönetmeliği esasları uygulanır.
- b. Banka aracılığıyla yapılan ödemelerde; banka komisyonu, havale ücreti vb. her türlü masraf ödemeyi yapan tarafından karşılanır.
- c. Tarifedeki ücretlere Katma Değer Vergisi dahildir.



## 2023 TERMİNAL YER TAHSİS TARİFESİ

### 1. KAPSAM:

DHMİ tarafından işletilmekte olan havalimanlarında hizmetin gereği bulunan hava yolu ve yer hizmet kuruluşları ile diğer kurum / kuruluşlara terminal binalarında büro vb. yer tahsislerine ilişkin tarifeyi ve uygulama esaslarını kapsar.

### 2. TARİFE TABLOSU:

#### a. Havalimanlarındaki Terminal Binaları:

	Havalimanları	Tahsis Yeri	TL / m <sup>2</sup> / Ay
	A	B	C
1	Adana, Diyarbakır, Erzurum, Gaziantep, Hatay, Kayseri, Konya, Ordu-Giresun, Samsun, Çarşamba, Trabzon, Van	Giden Yolcu Salonu (Arınmış Salon dahil)	129,87
		Diğer Ofis Alanları	93,53
2	Diğer Havalimanları	Giden Yolcu Salonu (Arınmış Salon dahil)	77,93
		Diğer Ofis Alanları	51,97
3	Tüm Havalimanları	Depolar	85,71

#### b. Diğer Tahsisler Tarifesi:

	Tahsis Yeri	TL / Gün	
		B	C
1	Herhangi bir ürün satışı yapılmaması kaydıyla turistik, tanıtım, reklam ve promosyon amacıyla desk, stant, pano vb. (Üç aya kadar Havalimanı Başmüdürlüğü / Müdürlüklerince yapılacak tahsislerde)	5 m <sup>2</sup> 'ye kadar	5 m <sup>2</sup> – 10 m <sup>2</sup>
		551,19	1.097,29

(\* ) Günlük tahsisler, 24 saatlik süreyi kapsar.

### 3. UYGULAMA ESASLARI:

- Ticari nitelikteki kamu kurum / kuruluşları ile diğer gerçek ve tüzel kişilere tahsis edilecek satış mahalli, teşhir vitrini, kafeterya, restoran, büfe vb. tarifiede bulunmayan yerlere ait kira tutarı DHMİ Pazarlama ve Ticaret Komisyonunca ayrıca saptanır.
- Kira birim ücretlerine elektrik, su, ısıtma-soğutma, havalandırma ve genel giderlere katılım payı dahil değildir. Bunlar için;
  - Kiralanan hacmin elektrik, su, arıtma, ısıtma-soğutma, havalandırma giderlerine ilişkin ücretlendirmeler Elektrik, Su, Atıksu, Isıtma-Soğutma ve Havalandırma Tarifesine göre yapılır.
  - Çevre düzenlemesi, altyapı, genel ulaşım yolları tesisi ve ıslah idamesi, çevre ve yol aydınlatması, ortak kullanıma açık yerlerin ısıtma-soğutma havalandırma, temizlik, güvenlik, genel idare hizmetleri vb. işletme giderleri için genel giderlere katılım payı (GGKP) olarak;
    - Terminal binalarında faaliyet gösteren kiracılardan, kira tutarına ilaveten kira tutarının %15'i alınır.
    - 2.b Tablosundaki tahsislerden GGKP alınmaz.
- Aşağıda belirtilen kişi ve kuruluşlara bu tarife uygulanmaz;
  - Havalimanlarında Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı veya DHMİ adına iş yapmakta olan (yapım, mal ve hizmet) yüklenicilerin işlerinin sürdürülmesi sırasında gerekli olarak yapılan yer tahsislerinde,
  - Havalimanı işletmeciliği gereği havalimanlarında hizmet veren ve ticari niteliği bulunmayan kamu kurum / kuruluşlarına,
  - Kamu kurum / kuruluşlarına 7 güne kadar olan geçici tahsislerde.





## 2023 TERMİNAL YER TAHSİS TARİFESİ

### 4. ÜCRETLERİN ÖDENMESİ:

- a. Bu tarifede belirtilen ücretlerin tahakkuk ve fatura edilmesinde DHMİ Pazarlama ve Ticaret Yönergesi esasları, tahsilatlarda ise DHMİ Tahsilat Yönetmeliği esasları uygulanır.
- b. Banka aracılığıyla yapılan ödemelerde; banka komisyonu, havale ücreti vb. her türlü masraf ödemeyi yapan tarafından karşılanır.
- c. Tarifedeki ücretlere Katma Değer Vergisi dahildir. Ancak, istisnai olarak vergisiz satış yapılan işyerlerinin ve bu işyerlerine ait depo ve ardiye gibi bağımsız birimlerin kiralanması, 3065 Sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu'nun 17.4.(o). bendi gereğince KDV'den istisnadır.



## 2023 ARAZİ VE DİĞER BİNALAR YER TAHSİS TARİFESİ

### 1. KAPSAM:

DHMİ tarafından işletilmekte olan havalimanlarında hizmetin gereği bulunan hava yolu ve yer hizmet kuruluşları ile diğer kurum / kuruluşlara arazi ve diğer binaların tahsisine ilişkin tarifeyi ve uygulama esaslarını kapsar.

### 2. TARİFE TABLOLARI:

#### a. Arazi Yer Tahsis Tarifesi:

	Havalimanları	TL / m <sup>2</sup> / Ay
	A	B
1	İstanbul Atatürk, Ankara Esenboğa, Antalya, İzmir Adnan Menderes	31,18
2	Muğla Dalaman, Muğla Milas Bodrum, Adana, Diyarbakır, Erzurum, Gaziantep, Hatay, Kayseri, Konya, Ordu-Giresun, Samsun Çarşamba, Trabzon, Van	27,56
3	Diğer Havalimanları	23,38

#### b. Diğer Binalar Tarifesi:

	Havalimanları	Tahsis Yeri	TL / m <sup>2</sup> / Ay
	A	B	C
1	İstanbul Atatürk, Ankara Esenboğa, Antalya, İzmir Adnan Menderes, Muğla Dalaman, Muğla Milas Bodrum, Adana, Diyarbakır, Erzurum, Gaziantep, Hatay, Kayseri, Konya, Ordu Giresun, Samsun Çarşamba, Trabzon, Van	Sundurma, Hangar, Depo, Mobo, Andakodu, Konteyner ve Diğer Binalar	71,44
2	Diğer Havalimanları	Sundurma, Hangar, Depo, Mobo, Andakodu, Konteyner ve Diğer Binalar	51,97
3	Antalya	Eski C Terminali Zemin/ Ara Kat Bürolar	137,67

### 3. UYGULAMA ESASLARI:

- Ticari nitelikteki kamu kurum / kuruluşları ile diğer gerçek ve tüzel kişilere tahsis edilecek satış mahalli, teşhir vitrini, kafeterya, restoran, büfe vb. ile havalimanına doğalgaz, ısıtma, soğutma teminine yönelik yer altında boru vb. geçişi için tahsis edilecek olan veya tarifede bulunmayan yerlere ait kira tutarı DHMİ Pazarlama ve Ticaret Komisyonunca ayrıca saptanır.
- Kira birim ücretlerine elektrik, su, ısıtma-soğutma, havalandırma ve genel giderlere katılım payı dahil değildir. Bunlar için;
  - Kiralanan hacmin elektrik, su, ısıtma-soğutma, havalandırma giderlerine ilişkin ücretlendirmeler, Elektrik, Su, Atıksu, Isıtma-Soğutma ve Havalandırma Hizmetleri Tarifesine göre yapılır.
  - Çevre düzenlemesi, altyapı, genel ulaşım yolları tesisi ve ıslah idamesi, çevre ve yol aydınlatması, ortak kullanıma açık yerlerin ısıtma-soğutma havalandırma, temizlik, güvenlik, genel idare hizmetleri vb. işletme giderleri için genel giderlere katılım payı (GGKP) olarak;
    - Gerek hava tarafında yer alan gerekse kara tarafında yer almasına rağmen hava tarafında faaliyet gösteren kiracılar için kira tutarının %10'u,
    - Kara tarafında yer alan tesislerde faaliyet gösteren kiracılar için kira tutarının %5'i kira tutarına ilaveten alınır.
    - 2.a Tablosundaki arazi yer tahsislerinden GGKP alınmaz.
- DHMİ'nin izni dışında havalimanı sınırları içinde işgal edilen alanlarda yer hizmet sözleşmesindeki cezai müeyyidenin yanı sıra, işgal edilen alan için 336,61.-TL / m<sup>2</sup> / gün ücret alınır.
- Arazi yer tahsislerinde toprak dışında bir satıh kaplaması (taş, asfalt, beton vs.) bulunan araziler için "2.a Arazi Yer Tahsis Tarifesi" tablosunda belirtilen ücretler %30 zamlı olarak uygulanır.
- Tahsis edilen arazi üzerine kiracı tarafından inşa edilen ve kira sözleşmesi sonunda DHMİ'ye iade edilecek olan binalara; (Andakodu, Prefabrik Yapı vb. sökülebilir yapılar hariç) proje onaylarının



## 2023 ARAZİ VE DİĞER BİNALAR YER TAHSİS TARİFESİ

bulunması şartıyla, DHMİ Pazarlama ve Ticaret Komisyonu kararıyla "2.b. Diğer Binalar Tarifesi" tablosunda belirtilen ücretlerin %50'si uygulanır.

Konteyner, sundurma – andakonu, mobolar vb. yapılara Tarifedeki ücretler aynen uygulanır.

- e. Tahsis edilen binaların DHMİ'ye ait olması halinde "2.b Diğer Binalar Tarifesi" tablosunda belirtilen ücretler %30 zamlı olarak uygulanır.
- f. Şirketlere tahsis edilen tehlikeli atık mahalleri için "2.b Diğer Binalar Tarifesi" tablosunda belirtilen ücretler %100 zamlı olarak uygulanır.
- g. Kiracılar tarafından inşa edilen binaların her katı için m<sup>2</sup>'sine göre ayrı ayrı ücret alınır. Asma katların normal katın %50'sini geçen kısmından m<sup>2</sup>'sine göre ücret alınır.
- ğ. Havalimanı sınırlarında kurulacak olan Güneş Enerji Santralleri (GES) için;
  - (1) Santralin şebekeden izole (off-grid) olması durumunda; tesiste bir ayda üretilen toplam enerji miktarının bölgesel dağıtım şirketinin o aya ait elektrik kWh birim fiyatıyla çarpılması sonucu elde edilecek tutarın %15'i,
  - (2) Santralin şebekeyle bağlantılı (on-grid) olması durumunda; tesiste bir ayda üretilen toplam enerji miktarının (tüketimin üzerinde olup bedelsiz olarak idareye bırakılan üretim miktarı hariç) bölgesel dağıtım şirketinin o aya ait elektrik kWh birim fiyatıyla çarpılması sonucu elde edilecek tutarın %25'i, DHMİ'ye ödenir.
- h. Aşağıda belirtilen kişi ve kuruluşlara bu tarife uygulanmaz;
  - (1) Havalimanlarında Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı veya DHMİ adına iş yapmakta olan (yapım, mal ve hizmet) yüklenicilerin, işlerinin sürdürülmesi sırasında gerekli olarak yapılan yer tahsislerinde,
  - (2) Havalimanı işletmeciliği gereği havalimanlarında hizmet veren ve ticari niteliği bulunmayan kamu kurum / kuruluşlarına.

#### 4. ÜCRETLERİN ÖDENMESİ:

- a. Bu tarifede belirtilen ücretlerin tahakkuk ve fatura edilmesinde DHMİ Pazarlama ve Ticaret Yönergesi esasları, tahsilatlarda ise DHMİ Tahsilat Yönetmeliği esasları uygulanır.
- b. Banka aracılığıyla yapılan ödemelerde; banka komisyonu, havale ücreti vb. her türlü masraf ödemeyi yapan tarafından karşılanır.
- c. Tarifedeki ücretlere Katma Değer Vergisi dahildir. Ancak, istisnai olarak vergisiz satış yapılan işyerlerinin ve bu işyerlerine ait depo ve ardiye gibi bağımsız birimlerin kiralanması, 3065 sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu'nun 17.4.(o). bendi gereğince KDV'den istisnadır.



## 2023 TELEKOMÜNİKASYON SİSTEMLERİ YER TAHSİS VE ALTYAPI GEÇİŞ HAKKI TARİFESİ

### 1. KAPSAM:

DHİM tarafından işletilmekte olan havalimanlarında telekomünikasyon sistemleri ile GSM operatörlerinin elektronik haberleşme istasyonlarına yapılan yer tahsisleri ile havalimanlarında haberleşme altyapısı veya şebekeleri ile enerji altyapısında kullanılan her türlü kablo ve benzeri gerecin taşınmazlardan geçirilmesine ilişkin tarifeyi ve uygulama esaslarını kapsar.

### 2. TARİFE TABLOSU:

#### a. Haberleşme Altyapısı Geçiş Hakkı Tarifesi:

	Havalimanları	Telekomünikasyon şirketleri
	A	B
		(TL / m <sup>2</sup> / Yıl)
1	Tüm Havalimanları	Taşınmazın bulunduğu yerdeki emlak vergisi m <sup>2</sup> birim değerinin %2'si

\* Emlak vergisi m<sup>2</sup> birim değerinin %2'sinin 1.-TL'nin altında olması halinde 1.-TL üzerinden hesaplama yapılacaktır.

#### b. Enerji Altyapısı Geçiş Hakkı Tarifesi:

	Havalimanları	Yeni hat çekimi	Mevcut galeri ve altyapı kullanımı
	A	B	C
		(TL / m / Yıl) (Her bir kablo için)	
1	Ankara Esenboğa, Antalya, İzmir Adnan Menderes, Muğla Dalaman, Muğla Milas Bodrum, Adana, Erzurum, Gaziantep, Trabzon	7,80	10,91
2	İstanbul Atatürk	7,14	10
3	Diğer Havalimanları	4,69	7,80

### 3. UYGULAMA ESASLARI:

- Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu (BTK) tarafından güvenlik sertifikası verilen her bir elektronik haberleşme istasyonu için havalimanında tahsis yapılması durumunda Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığının yer seçim belgesi için belirlediği ücretin büyükşehir belediyesi bulunan illerdeki havalimanları için 5 katı, diğer havalimanları için 3 katı ücret alınır. Bu ücret sadece bir BTK güvenlik sertifikalı istasyona dahil cüzlerden alınabilecek toplam bedeldir. Havalimanında ilgili şirketin birden fazla BTK güvenlik sertifikalı istasyonu olduğu takdirde her bir istasyon için yukarıda belirtilen tutar ayrı ayrı alınacaktır.
- Tarifedeki ücretler tahsise ilişkin olup, bunun dışında sözleşmede belirtilen tüm mali ve idari mükellefiyetler ile resmi makamlarca talep edilecek her türlü belge (ruhsat dahil) ve işlemlerin temini ile ilgili dairelerine ibrazı, gereklerinin yapılması kiracıya aittir.
- Kurulan cihazlarda tüketilen enerji için, DHİM Elektrik Tarifesi doğrultusunda ayrıca ücret alınır.
- Yukarıda belirtilen ücretlere Genel Giderlere Katılım payı uygulanmaz. Ancak; kapalı alanlarda yapılan yer tahsisleri için, yer tahsis ücretine ilaveten tahsis edilen mahallin m<sup>2</sup>'si ile sınırlı olmak üzere Terminal Yer Tahsis Tarifesinde belirlenen oranda GGKP alınır. Elektronik haberleşme istasyonlarından GGKP alınmaz.
- Haberleşme altyapısı veya şebekelerinde kullanılan her türlü kablo ve benzeri gerecin geçiş ücreti, projesine göre hesaplanır. Bağlantı kabinleri ücrete dahildir. Geçiş hakkının kullanımına ilişkin tüm imalat, tesis, masraf ve giderler geçiş hakkı kullanımını talep eden telekomünikasyon şirketleri tarafından yapılır ve karşılanır.
- Enerji altyapısında kullanılan her türlü kablo ve benzeri gerecin, kiracıya tahsis edilen yerlerin dışındaki taşınmazlardan geçirilebilmesine ilişkin geçiş ücreti, projesine göre hesaplanır. Enerji Altyapısı Geçiş Hakkı Tarifesi, sadece terminal dışındaki mahallere çekilecek enerji hatları için,



## 2023 TELEKOMÜNİKASYON SİSTEMLERİ YER TAHSİS VE ALTYAPI GEÇİŞ HAKKI TARİFESİ

elektrik enerjisini Kuruluşumuz dışındaki şirketlere abone olarak temin eden kiracılar ile enerji üretim ve dağıtımını yapan şirketlere uygulanır.

- f. Havalimanı Güvenlik Komisyonunca verilen izin doğrultusunda; kişi / kuruluşa tahsisli mahallin dışına kamera konulması halinde kamera başına 317,29.-TL / Ay ücret alınır.

#### 4. ÜCRETLERİN ÖDENMESİ:

- a. Bu tarifede belirtilen ücretlerin tahakkuk ve fatura edilmesinde DHMİ Pazarlama ve Ticaret Yönergesi esasları, tahsilatlarda ise DHMİ Tahsilat Yönetmeliği esasları uygulanır.
- b. Tarifedeki ücretler, kira sözleşmesindeki kira ödeme dönemlerinde peşin olarak alınır.
- c. Banka aracılığıyla yapılan ödemelerde; banka komisyonu, havale ücreti vb. her türlü masraf ödemeyi yapan tarafından karşılanır.
- ç. Tarifedeki ücretlerden Elektronik Haberleşme İstasyonu ücreti Katma Değer Vergisi hariç olup, diğer ücretlere Katma Değer Vergisi dahildir.



## 2023 CHECK-IN-TRANSİT KONTUAR, CHECK-İN KİOSK VE KARŞILAMA BANKOLARI TARİFESİ

### 1. KAPSAM:

DHİM tarafından işletilen havalimanlarındaki terminallerde kullanılan check-in ve transit kontuarlar ile check-in kiosk ve karşılama bankoları tahsis karşılığında uygulanacak tarifeyi ve uygulama esaslarını kapsar.

### 2. TARİFE TABLOSU:

#### a. Check-in - Transit Kontuar Tarifesi:

		Daimi Tahsis (Aylık 30 kullanım)	Geçici Tahsis (Her bir Saat)
	A	B	C
		TL	
1	Check-in - Transit Kontuar	994,58	33,56
	CUTE sistemi bulunanlar	1.858,98	65,08

#### b. Check-in Kiosk ve Sıramatik Tarifesi:

	A	B
		TL / Ay
1	*Check-in Kiosk	1.169,49
2	*Sıramatik (Qmatik)	311,19

\*Kendilerine tahsis edilen alan dışında olanlardan ücret alınır.

#### c. Karşılama Bankoları Tarifesi:

	Karşılama Bankoları	Saatlik	Haftalık	Aylık	Yıllık
	A	B	C	D	E
		TL			
1	Her bir Banko	64,07	1.097,29	2.878,98	30.287,80

### 3. UYGULAMA ESASLARI:

- Check-in ve transit kontuar geçici tahsislerinin ilk 2,5 saati aşması durumunda aşan süre için, Check-in, Transit Kontuar geçici tahsis ücretlerinin %50 fazlası uygulanır.
- Yarım saatten az olan süreler, yarım saate tamamlanır.
- Check-in ve transit kontuar geçici tahsislerinde, hava yolu ve yer hizmet kuruluşları taleplerini DHİM yetkilisine kontuar açılışından en az bir saat evvel yaparak gerekli formu imzalayacaklardır.
- Geçici kontuar tahsislerinde süre;
  - Elektronik kantarın mevcut olduğu terminallerde;
    - Check-in kontuarlarında elektronik kantarın teslimiyle başlar ve kantarın anahtarının DHİM yetkilisine teslimi ile biter.
    - Transit kontuarlarda uçağın köprüye yanaşması veya açıkta park etmesiyle başlar. Tahsis edilen transit salon anahtarının DHİM yetkilisine teslimiyle biter.
  - Elektronik kantar bulunmayan terminallerde; kontuarın açılmasıyla başlar, ilgili hava yolu taşıyıcısı veya yer hizmet kuruluşu personelinin kontuarın kapandığını DHİM yetkilisine bildirerek formu imzalaması ile biter.
- Ön check-in yapacak kuruluşlara check-in kontuarı ya da bilet satış kontuarında yer tahsis edilmesi durumunda, geçici tahsis ücretleri uygulanır.
- Yolcu Hizmetleri Çalışma Ruhsatı bulunan yer hizmet kuruluşları dışında daimi kontuar tahsis yapılabilmesi için hava yolu taşıyıcısının yolcu hizmetlerini yapmak üzere çalışma ruhsatı almış olması şarttır. Kontuar sayısı tüm istekleri karşılamaya yeterli olmadığı takdirde, aylık sefer sayısı dikkate alınarak tahsis yapılır.
- Daimi kontuar tahsislerinde her bir kontuar için aylık 30 kullanımın aşılması durumunda tarifedeki saatlik geçici tahsis ücreti uygulanır.



## 2023 CHECK-IN-TRANSİT KONTUAR, CHECK-İN KİOSK VE KARŞILAMA BANKOLARI TARİFESİ

- g. Daimi tahsis yapılan kontuarlar sadece tahsis yapılan kuruluş tarafından kullanılabilir. Ancak, kontuarların boş olduğu zamanlarda DHMİ'ce başka kuruluşlara ücreti karşılığında geçici tahsis yapılabilir.
- ğ. DHMİ'den izinsiz olarak geçici check-in kontuarı açan kuruluşlardan, kontuar ücreti olarak tarifedeki ücretin üç katı ücret alınır.
- h. Kontuarda bulunan elektronik kantar, bilgisayar, monitör vb. cihaz ve sistemler için kullanılan elektrik kontuar tahsis ücretine dahildir.
- ı. Kontuar, kiosk, karşılama bankolarından GGKP alınmaz.
- i. Bagaj eşleştirme sisteminin ilk tesisine ilişkin bir kereye mahsus olmak üzere 2.428,47.- TL alınır.

#### 4. ÜCRETLERİN ÖDENMESİ:

- a. Bu tarifede belirtilen ücretlerin tahakkuk ve fatura edilmesinde DHMİ Pazarlama ve Ticaret Yönergesi esasları, tahsilatlarda ise DHMİ Tahsilat Yönetmeliği esasları uygulanır.
- b. Banka aracılığıyla yapılan ödemelerde; banka komisyonu, havale ücreti vb. her türlü masraf ödemeyi yapan tarafından karşılanır.
- c. Tarifedeki ücretlere Katma Değer Vergisi dahildir.





## 2023 UÇUŞ BİLGİ SİSTEMİ MONİTÖR KULLANIM TARİFESİ

### 1. KAPSAM:

DHMİ tarafından işletilen havalimanlarında genel uçuş bilgi sistemi monitörü kullanımlarına ilişkin tarifeyi ve uygulama esaslarını kapsar.

### 2. TARİFE TABLOSU:

		Uçuş Bilgi Sistemi Monitörü Kullanım Ücreti
	A	B
		TL / Ay
1	Monitör Kullanımı	1.016,95

### 3. UYGULAMA ESASLARI:

- Monitör tahsisi DHMİ'nin uygun görmesi durumunda yapılır.
- Monitör kiralama süresi bir yıl olup, monitör aboneliğinin yıl içinde yapılması halinde 31 Aralık tarihine kadar olan ücreti peşin alınır.
- DHMİ'nin izni olmadan monitörlerin yeri değiştirilemez veya başkasına devredilemez.
- Abonelerin monitör üzerinde arıza / hasar meydana getirmeleri durumunda, arıza / hasarı tazmin etmekle yükümlüdürler.
- Monitörleri kiralayan kuruluşlar, bunların bakım ve onarımını başka kişi ve kuruluşlara yaptıramazlar.
- Monitör devresi olmayan bürolara monitör bağlama isteği olması durumunda, mümkünse özel hat döşenir. Kullanılan malzeme bedeli ile "Araç, Gereç ve Malzeme Tahsis Tarifesindeki" teknik personel işçilik bedeli alınır.
- Aşağıda belirtilen durumlarda bu tarife uygulanmaz;
  - Havalimanlarında görevi gereği bulunma zorunluluğu olarak hizmet veren ve ticari niteliği bulunmayan kamu kurum / kuruluşlarına,
  - Check-in kontuar üzerinde bulunan ve kontuarlarla bütünlük arz eden uçuş bilgisine yönelik (hava yolu şirketi, hava aracı çağrı adı vb.) monitörden check-in süresince.

### 4. ÜCRETLERİN ÖDENMESİ:

- Bu tarifede belirtilen ücretlerin tahakkuk ve fatura edilmesinde DHMİ Pazarlama ve Ticaret Yönergesi esasları, tahsilatlarda ise DHMİ Tahsilat Yönetmeliği esasları uygulanır.
- İlk tesis, devir, nakil ile arıza ve kontrol ücretleri peşin alınır.
- Monitör bakımlarında değişmesi gereken parçaların ücreti, monitörün tahsis edildiği kuruluşça tahakkuk tarihini izleyen yedi gün içinde DHMİ'ne ödenir.
- Banka aracılığıyla yapılan ödemelerde; banka komisyonu, havale ücreti vb. her türlü masraf ödemeyi yapan tarafından karşılanır.
- Tarifedeki ücretlere Katma Değer Vergisi dahildir.



## 2023 OTOPARK TARİFESİ

### 1. KAPSAM:

Havalimanlarında DHMİ tarafından kiraya verilen / işletilen otoparklarda uygulanacak tarifeyi ve uygulama esaslarını kapsar.

### 2. TARİFE TABLOSU:

#### a. İstanbul Atatürk (Kargo Terminali), Adana ve Trabzon Havalimanları Otopark Tarifesi:

	Aracın Cinsi	Park Süresi / Saat (*)				
		0 - 1	1 - 3	3 - 6	6 - 12	12 - 24
	A	B	C	D	E	F
TL						
1	Otomobil, Pikap, Minibüs	25,42	36,61	52,88	57,97	80,34
2	Midibüs, Otobüs, Kamyon, Kamyonet	36,61	52,88	65,08	80,34	108,81
3	Motor, Motosiklet	12,20	18,31	24,41	26,44	39,66

(\*) İstanbul Atatürk Havalimanı Kargo Terminali otoparkında ilk 15 dakika için ücret alınmaz.

#### b. Batman, Denizli Çardak, Diyarbakır, Elazığ, Erzurum, Gaziantep, Hatay, Kars, Kayseri, Konya, Malatya, Mardin, Ordu Giresun, Rize Artvin, Samsun Çarşamba, Sivas, Şanlıurfa GAP ve Van Havalimanları Otopark Tarifesi:

	Aracın Cinsi	Park Süresi / Saat				
		0 - 1	1 - 3	3 - 6	6 - 12	12 - 24
	A	B	C	D	E	F
TL						
1	Otomobil, Pikap, Minibüs	18,31	21,36	26,44	36,61	52,88
2	Midibüs, Otobüs, Kamyon, Kamyonet	21,36	25,42	36,61	52,88	70,17
3	Motor, Motosiklet	9,15	12,20	13,22	19,32	25,42

#### c. Diğer Havalimanları Otopark Tarifesi:

	Aracın Cinsi	Park Süresi / Saat				
		0 - 1	1 - 3	3 - 6	6 - 12	12 - 24
	A	B	C	D	E	F
TL						
1	Otomobil, Pikap, Minibüs	12,20	18,31	21,36	32,54	39,66
2	Midibüs, Otobüs, Kamyon, Kamyonet	18,31	21,36	34,58	39,66	52,88
3	Motor, Motosiklet	7,12	9,15	11,19	15,25	21,36

#### ç. Personel Abonman Tarifesi:

	Abonmandan Yararlanan	Havalimanları		
		İstanbul Atatürk (Kargo Terminali), Antalya (C Terminali)	Adana, Trabzon	Diğer Havalimanları
	A	B	C	D
TL / Ay				
1	Otomobil, Pikap, Minibüs	285,76	195,25	144,41
2	Motor, Motosiklet	260,34	181,02	131,19



## 2023 OTOPARK TARİFESİ

### 3. UYGULAMA ESASLARI:

- a. Kapalı otoparklarda tarifenin %20 fazlası uygulanır.
- b. Otomatik giriş – çıkış araç tanıma sistemi bulunan otoparklarda, sistemdeki giriş çıkış saatlerine göre park ücreti alınır. Otomatik giriş – çıkış sistemi bulunmayan otoparklarda, çıkışta otopark kartını / fişini ibraz etmeyerek aynı gün giriş çıkış yapan araçlardan, park süresine bakılmaksızın 12-24 saatlik park ücreti alınır.
- c. Personel abonman tarifesi havalimanlarında hizmet veren personel için aylık olarak uygulanır. Aylık abonman dönemi, ilk girişten itibaren 30 günlük süreyi kapsar.
- ç. Otopark işletmecileri; DHMİ'ye bilgi verilmesi kaydıyla ücretsiz uygulama ya da tarifede indirim yapabilirler.
- d. 24 saati aşan parklamalarda; tam günler için tablolardaki tam gün (12-24 saat) ücreti, geriye kalan saatler için ise; tam gün ücretinin 24'e bölünmesi suretiyle bulunan saatlik ücretin, artık saat süresiyle çarpılması neticesinde hesaplanacak tutar alınır.
- e. Otoparktan zorunlu giriş yapılarak terminale geçilebilen havalimanlarında, otoparkta ilk 15 dakika için ücret alınmaz.
- f. Aşağıda belirtilen şartlarda bu tarife uygulanmaz;
  - (1) Devlet Teşkilatı Merkezi Kayıt Sistemi KAYSİS'te listelendirilmiş olan genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri, özel bütçeli kurumlar, düzenleyici ve denetleyici kuruluşlar, sosyal güvenlik kurumları, mahalli idareler ve 5018 Sayılı Kanun dışında kalan özel bütçeli kuruluşların (hizmet satın alma yoluyla kiralanmış araçları dahil) araçlarına (azami 8 saat süre ile)
  - (2) Kordiplomatik plakalı araçlara (bir saate kadar),
  - (3) Engelli ve gazilerin belgelerini ibraz etmeleri kaydıyla kullandığı / bulunduğu araçlara (her defasında azami 15 güne kadar),
  - (4) 1. dereceden şehit ailelerinin özel araçlarına (her defasında azami 15 güne kadar),
  - (5) DHMİ personelinin (DHMİ emeklileri dahil) kullandığı özel araçlara,
  - (6) DHMİ tarafından işletilen otoparkları kullanan Sivil Havacılık Genel Müdürlüğü personelinin özel araçlarına.

### 4. ÜCRETLERİN ÖDENMESİ:

- a. Bu tarifede belirtilen ücretlerin tahakkuk ve fatura / perakende satış fişi / kasa fişi düzenlenmesinde DHMİ Pazarlama ve Ticaret Yönergesi esasları, tahsilatlarda ise DHMİ Tahsilat Yönetmeliği esasları uygulanır.
- b. Otopark ücretleri otopark çıkışında, aylık abonman ücretleri abonmanlığın başlangıcında peşin tahsil edilir.
- c. Tarifedeki ücretlere Katma Değer Vergisi dahildir.



## 2023 FOTOĞRAF VE FİLM ÇEKİM TARİFESİ

### 1. KAPSAM:

DHMI tarafından işletilen havalimanlarında, terminal binalarında ve kara / hava tarafında yapılacak fotoğraf ve film çekimlerine ilişkin tarifeyi ve uygulama esaslarını kapsar.

### 2. TARİFE TABLOSU:

	Havalimanları	Çekim Yeri	Film Çekim Süresi / Saat			Fotoğraf Çekimi
			0 - 3	3 - 6	6 - 24	Günlük
	A	B	C	D	E	F
			TL			
1	İstanbul Atatürk	Hava / Kara tarafı	9.169,83	18.335,59	34.049,49	4.715,59
2	Ankara Esenboğa, Antalya, İzmir Adnan Menderes, Muğla Dalaman, Muğla Milas Bodrum	Hava / Kara tarafı	4.287,46	8.572,88	17.143,73	4.287,46
3	Adana, Batman, Diyarbakır, Elazığ, Erzurum, Gaziantep, Hatay, Kayseri, Konya, Malatya, Samsun Çarşamba, Trabzon, Van	Tüm Havalimanı	3.142,37	6.285,76	12.858,31	2.572,88
4	Diğer Havalimanları	Tüm Havalimanı	2.144,75	4.287,46	8.572,88	1.428,81

### 3. UYGULAMA ESASLARI:

- Havalimanlarında fotoğraf ve film çekimi yapmak isteyen gerçek veya tüzel kişiler tarafından, çekim yapılacak Havalimanı Başmüdürlüğü / Müdürlüğünden 48 saat önceden yazılı izin alınır.
- Askeri / DHMI müşterek kullanılan havalimanlarında yapılacak çekimler için, DHMI'ne ilaveten Askeri otoriteden de yazılı izin alınmalıdır.
- Çekime ilişkin yazılı iznin alınmasını müteakiben, çekim ücreti peşin olarak DHMI'ne ödendikten sonra çekime başlanılır.
- Çekim esnasında faydalanılan elektrik, su, (mevcut mahalde bulunan sistemler dışında ilave güç / su kullanımı talep edilmesi halinde) otopark, araç, gereç, personel vb. hizmet bedelleri çekim yapan gerçek veya tüzel kişiden ayrıca tahsil edilir.
- Çekim esnasında meydana gelebilecek yangın, hasar vs. dolayısıyla DHMI'nin uğrayacağı zarar ve ziyan DHMI Havalimanı otoritesi tarafından tespit edilerek çekim yapan gerçek veya tüzel kişiden ayrıca tahsil edilir.
- Günlük fotoğraf çekim süresi, çekim ekibinin çekim yapılacak bölgeye girmesinden itibaren başlayarak 24 saatlik süreyi kapsar.
- 50 kişinin üstündeki prodüksiyon-set ekibi için tarife tablosunda bulunan çekim ücretleri %100 zamlı uygulanır.
- Aşağıdaki şartlarda bu tarife uygulanmaz:
  - Kamu kurum / kuruluşları veya kamu kurum / kuruluşları adına özel kuruluşlarca yapılacak çekimlerde (Devlet ve vakıf üniversiteleri hariç),
  - DHMI tanıtımını içeren haber amaçlı çekimlerde,
  - Haber amaçlı çekimlerde.

### 4. ÜCRETLERİN ÖDENMESİ:

- Tarifede belirlenen ücretler, fotoğraf ve film çekimi yapmak isteyen gerçek veya tüzel kişilerden çekim öncesinde peşin olarak tahsil edilir.
- Banka aracılığıyla yapılan ödemelerde; banka komisyonu, havale ücreti vb. her türlü masraf ödemeyi yapan tarafından karşılanır.
- Tarifedeki ücretlere Katma Değer Vergisi dahildir.



## 2023 HAVACILIK BİLGİ HİZMETLERİ (AIS) YAYINLARI TARİFESİ

### 1. KAPSAM:

DHİM tarafından basımı ve dağıtımı yapılan Havacılık Bilgi Hizmetleri (AIS) yayınlarına ilişkin tarifeyi ve uygulama esaslarını kapsar.

### 2. TARİFE TABLOSU:

Yayın Türü	A	Yurt İçi Ücreti	Yurt Dışı Ücreti	
		(*)	A Bölgesi	B Bölgesi
		B	C	D
		Euro		
1 Web Tabanlı (İnternet Ortamında) AIP	(Yıllık Abonelik)			
	153	153	153	
	(6 Aylık Abonelik)			
	83	83	83	
	(Aylık Abonelik)			
		28	28	28
2 CD Ortamında Türk AIP'si	(Yıllık Abonelik)			
	243	264	278	
	(01.07 – 31.12, 6 Aylık Abonelik)			
	125	139	153	
3 Türkiye AIP'sinin CD'si (Sadece son baskısı)		35	42	42

(\*) Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti "B" sütunu kapsamında değerlendirilir.

*I. A Bölgesi: Tüm Avrupa ülkeleri ile komşu ülkeler; İran, Irak, Suriye, Lübnan, Ürdün, Mısır, Güney Kıbrıs, Azerbaycan, Türkmenistan, Özbekistan, Kazakistan, Kırgızistan, Tacikistan, Ermenistan ve Gürcistan.*

*II. B Bölgesi: Diğer ülkeler bu kapsamda yer alır.*

### 3. UYGULAMA ESASLARI:

- Yayınlar, yurt içi ve yurt dışındaki kişi ve kuruluşlara istek üzerine gönderilir.
- Yayınlara gönderme işlemi, ücretin ödenmesinden sonra posta ile veya elden teslim suretiyle yapılır. Yurt içi ve yurt dışı posta gönderme ücreti tarife dahilidir. Ancak, Havacılık Bilgi Yayınlarının Acele Posta Servisi (APS) veya kargo ile ulaştırılması talep edilirse posta / kargo ücreti talep eden tarafından ödenir.
- AIS yayını değişiminde posta ücreti, karşılıklılık esasına göre karşılıklı anlaşmaya göre belirlenir.
- Postadaki kayıp ve gecikmelerden DHİM sorumlu değildir.
- AIS yayını ve değişiklikleri şartlara ve DHİM'nin olanaklarına göre basılır ve yayınlanır.
- Yıl boyunca cd ortamda üretilen havacılık yayınlarının abonelik süresi 01 Ocak'ta, altı aylık abonelik süresi ise 01 Temmuz'da başlar ve her iki abonelik dönemi de 31 Aralık'ta sona erer. Web tabanlı (internet ortamında) AIP aboneliği; ödeme bilgisinin tarafımıza ulaşması ve kullanıcı adı ile şifre bilgilerinin tahsis edilmesinden itibaren tercih edilen abonelik süresince geçerlidir.
- Abonelik yenilenmesi, en geç 31 Aralık tarihine kadar yapılmış olmalıdır. Abonelik ücreti alınmasa da gecikmeden doğacak sorunları ortadan kaldırmak amacıyla, çıkarılan yayınların abonelere gönderilmesi 31 Mart'a kadar sürdürülür. Bu tarihe kadar abonelik ücreti ulaşmayan abonelerin kaydı iptal edilir.
- Fatura, ödemenin yapılmasından sonra gönderilir.
- Aşağıda belirtilen kuruluşlara stoklarla sınırlı olmak üzere bu tarife uygulanmaz;
  - Türkiye ve KKTC'deki tüm sivil ve askeri havalimanlarında hizmet veren ve ticari niteliği bulunmayan kamu kurum ve kuruluşları ile KKTC Hava Kurumuna,
  - Ulusal ve uluslararası sivil havacılık otoritelerine,
  - Yabancı devletlerin karşılıklılık esaslarına göre değişim teklif eden ve teklifi DHİM'ce kabul edilen özel kurum ve kuruluşlarına.



## 2023 HAVACILIK BİLGİ HİZMETLERİ (AIS) YAYINLARI TARİFESİ

### 4. ÜCRETLERİN ÖDENMESİ:

- a. Bu tarifede belirtilen ücretlerin tahakkuk ve fatura edilmesinde DHMİ Yönergesi esasları, tahsilatlarda ise DHMİ Tahsilat Yönetmeliği esasları uygulanır.
- b. Banka aracılığıyla yapılan ödemelerde; banka komisyonu, havale ücreti vb. her türlü masraf ödemeyi yapan tarafından karşılanır.
- c. Bu gelir unsuru 3065 Sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu'nun 13. maddesi gereğince KDV'den istisna olmakla beraber, aynı kanun maddesi gereğince, KDV hariç 100.-TL'nin altında kalan fatura tutarlarına KDV ilave edilir. İstisna tutarında bir değişiklik olması halinde buna göre işlem tesis edilir.



## 2023 GENEL HAVACILIK TERMİNALİ TARİFESİ

### 1. KAPSAM

DHİM tarafından işletilen Genel Havacılık Terminallerinde verilen Genel Havacılık Hizmetlerine ilişkin tarifeyi ve uygulama esaslarını kapsar.

### 2. TARİFE TABLOSU

Dış Hat		İç Hat	
Terminal Kullanım	Yolcu Güvenlik	Terminal Kullanım	Yolcu Güvenlik
Euro			
150	10	50	3

### 3. UYGULAMA ESASLARI

- Tarifede belirlenen ücretler yolcusu bulunan uçuşlar için geçerlidir. Terminal kullanım ücretleri hem gelen hem de giden her bir yolcu başına ayrı ayrı alınır. Ücrete tabi yolcusu bulunmayan uçuşlar ücretlendirilmez.  
Bu durumun istisnası olarak; geliş ve gidiş bacağına her ikisinde de ücrete tabi yolcu bulunmayan uçuşlarda, uçucu ekibin Genel Havacılık Terminalinden giriş çıkış yapması durumunda:
  - Uçucu ekip sayısı 0-3 Kişi, bir Terminal Kullanım ücreti
  - Uçucu ekip sayısı 4-6 Kişi, iki Terminal Kullanım ücreti
  - Uçucu ekip sayısı 7-9 Kişi, üç Terminal Kullanım ücreti
  - Uçucu ekip sayısı 10 ve üzeri Kişi, dört Terminal Kullanım ücreti tahsil edilir.
- Genel Havacılık Terminalini kullanacak hava aracı için "Genel Havacılık Terminali Kullanım Formu" ilgili yer hizmetleri şirketi veya uçuşu gerçekleştirecek firmanın temsilcisi tarafından doğru ve eksiksiz olarak doldurulur ve DHİM'e teslim edilir. DHİM bu beyanın doğruluğunu denetler ve ücretlendirme bu beyana göre yapılır.
- Yabancı hava taşıyıcılarına ait hava araçlarının yurt içinde yaptığı uçuşlar yurt dışı uçuş olarak değerlendirilir ve buna göre ücret alınır.
- Genel Havacılık Terminalini kullanan karşılayıcı ve uğurlayıcılardan, terminali kullanmaları durumunda Genel Havacılık Terminali Ücret Tarifesi tablosunda yer alan İç Hat Terminal Kullanım Ücretinin ½'si oranında ücret alınır.
- Terminalde verilen hizmet ve sağlanan kolaylıklar karşılığı terminali kullanan her bir giden yolcudan gidiş yönüne göre ayrıca dış hat için 21-EURO iç hat için 4-EURO Yolcu Servis ücreti alınır.
- Ambulans uçuşlarında Genel Havacılık Terminalinin kullanılması halinde hasta yolcudan tablodaki Terminal Kullanım ücreti alınmaz. Hasta yolcu beraberindeki refakatçi vb. yolculardan ise tam ücret alınır. Ambulans uçuşlarında hasta yolcu dahil tüm yolculardan yolcu servis ve yolcu güvenlik ücretleri ayrıca alınır.
- Aşağıda belirtilen şartlarda bu tarife uygulanmaz;
  - Arama ve kurtarma, doğal afetler veya insani yardım amaçlı; yardım malzemesi ve personeli ile afetzedeleri ve refakatlerini taşıyan hava araçlarının yolcularına,
  - Resmi ziyaret yapan Devlet Başkanlarını taşıyan özel hava araçlarının yolcularına,
  - Ülkemiz kamu kurum / kuruluşlarına ait hava araçlarının yolcularına (Devlet/vakıf üniversitelerinin hava araçları ile kamu kurum ve kuruluşlarının hizmet alım sözleşmeleri kapsamında kullanılan hava araçları hariç),
  - Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığınca tarife uygulanmaması bildirilen hava araçlarının yolcularına,
  - Kalkış havalimanına geri dönerek, yeniden kalkış yapan hava araçlarının yolcularına,
  - Teknik iniş yapan hava araçlarının yolcularına (Türkiye'ye giriş yapsalar dahi teknik iniş süresince muaf tutulurlar),
  - Meteorolojik nedenlerle veya havalimanı sistemlerinde / hizmetlerindeki aksaklıktan dolayı; iniş havalimanına inemeyip bir başka havalimanına iniş yapan ve sonrasında kalkış havalimanına geri dönecek veya planlanan asıl iniş yapacağı DHİM Havalimanına gidecek hava araçlarının yolcularına,
  - Mütekabiliyet şartıyla yabancı devletlerin askeri hava araçlarının yolcularına,





## 2023 GENEL HAVACILIK TERMİNALİ TARİFESİ

- (9) Mütakabiliyet şartıyla yabancı devletlerin diplomatik statülü mensuplarına,
- (10) İki yaşından küçük (iki yaş dahil) yolculara,
- (11) Hava yolu taşıyıcılarının ekip listesinde yer alan uçuş ekibi (pilot, kabin görevlisi) ile yedek ekibine (Bu muafiyet sadece yolcu servis ücreti için geçerlidir.),
- (12) Uçuşun devamında uçağı teslim alacak veya teslim ederek pas biletle göreve giden-dönen uçucu ekibe (Bu muafiyet sadece yolcu servis ücreti için geçerlidir.).

#### 4. ÜCRETLERİN ÖDENMESİ:

- a. Bu tarifede belirtilen ücretlerin tahakkuk ve fatura edilmesinde DHMİ Pazarlama ve Ticaret Yönergesi esasları, tahsilatlarda ise DHMİ Tahsilat Yönetmeliği esasları uygulanır.
- b. Banka aracılığıyla yapılan ödemelerde; banka komisyonu, havale ücreti vb. her türlü masraf ödemeyi yapan tarafından karşılanır.
- c. Bu gelir unsuru 3065 Sayılı K.D.V. Kanunu'nun 13. maddesi gereğince K.D.V.'den istisna olmakla beraber, aynı kanun maddesi gereğince, KDV hariç 100.-TL'nin altında kalan fatura tutarlarına K.D.V. ilave edilir. İstisna tutarında bir değişiklik olması halinde buna göre işlem tesis edilir.



## 2023 GENEL HAVACILIK TERMİNALİ YER TAHSİS TARİFESİ

### 1. KAPSAM:

DHMİ tarafından işletilmekte olan Genel Havacılık Terminallerinde hizmetin gereği bulunan hava yolu ve yer hizmet kuruluşları ile diğer kurum / kuruluşlara büro vb. yer tahsislerine ilişkin tarifeyi ve uygulama esaslarını kapsar.

### 2. TARİFE TABLOSU:

	Tahsis Yeri	Euro / m <sup>2</sup> / Ay
	B	C
1	Zemin Kat	109,76
2	Bodrum Kat	91,88

### 3. UYGULAMA ESASLARI:

- Ticari nitelikteki kamu kurum / kuruluşları ile diğer gerçek ve tüzel kişilere tahsis edilecek satış mahalli, teşhir vitrini, kafeterya, restoran, büfe vb. tarifede bulunmayan yerlere ait kira tutarı DHMİ Pazarlama ve Ticaret Komisyonunca ayrıca saptanır.
- Kira birim ücretlerine elektrik, su, ısıtma-soğutma, havalandırma ve genel giderlere katılım payı dahil değildir. Bunlar için;
  - Kiralanan hacmin elektrik, su, arıtma, ısıtma-soğutma, havalandırma giderlerine ilişkin ücretlendirmeler Elektrik, Su, Atıksu, Isıtma-Soğutma ve Havalandırma Tarifesine göre yapılır.
  - Çevre düzenlemesi, altyapı, genel ulaşım yolları tesisi ve ıslah idamesi, çevre ve yol aydınlatması, ortak kullanıma açık yerlerin ısıtma-soğutma havalandırma, temizlik, güvenlik, genel idare hizmetleri vb. işletme giderleri için genel giderlere katılım payı (GGKP) olarak, Genel Havacılık Terminal binasında faaliyet gösteren kiracılardan, kira tutarına ilaveten kira tutarının %15'i alınır.
- Aşağıda belirtilen kişi ve kuruluşlara bu tarife uygulanmaz;
  - Havalimanı işletmeciliği gereği Genel Havacılık Terminallerinde hizmet veren ve ticari niteliği bulunmayan kamu kurum / kuruluşlarına,
  - Kamu kurum / kuruluşlarına 7 güne kadar olan geçici tahsislerde.

### 4. ÜCRETLERİN ÖDENMESİ:

- Bu tarifede belirtilen ücretlerin tahakkuk ve fatura edilmesinde DHMİ Pazarlama ve Ticaret Yönergesi esasları, tahsilatlarda ise DHMİ Tahsilat Yönetmeliği esasları uygulanır.
- Banka aracılığıyla yapılan ödemelerde; banka komisyonu, havale ücreti vb. her türlü masraf ödemeyi yapan tarafından karşılanır.
- Tarifedeki ücretlere Katma Değer Vergisi dahildir. Ancak, istisnai olarak vergisiz satış yapılan işyerlerinin ve bu işyerlerine ait depo vb. gibi bağımsız birimlerin kiralınması, 3065 Sayılı Katma Değer Vergisi Kanunu'nun 17.4.(o). bendi gereğince KDV'den istisnadır.